

**Informații privind implementarea
Programului național
în domeniul concurenței și ajutorului de stat
în anii 2017-2020**

Abrevieri și acronime

Acord de Asociere	Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014
AGEPI	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală
ANRE	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
APC	Autorități publice centrale
APL	Autorități publice locale
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BNM	Banca Națională a Moldovei
CNPF	Comisia Națională a Pieței Financiare
ÎM	Întreprindere municipală
ÎS	Întreprindere de stat
Legea concurenței	Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
Program	Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, aprobat prin Legea nr. 169 din 20.07.2017
SIEG	Servicii de Interes Economic General
SIRASM	Sistemul informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat”
UE	Uniunea Europeană

Informații

privind implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020

Introducere

Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 (în continuare – Program), aprobat de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 169/2017, a fost elaborat în vederea implementării prevederilor cu privire la concurență din Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”, pentru o aplicare mai coerentă a Legii concurenței nr.183/2012 și a Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, în conformitate cu prevederile capitolului 10 „Concurență” din titlul V al Acordului de Asociere RM-UE.

Din punct de vedere economic, elaborarea și implementarea acestui document a decurs din necesitatea deschiderii sectoarelor economice către concurență, a sporirii nivelului de transparență și de accesibilitate a piețelor, a utilizării eficiente a resurselor publice pentru creșterea bunăstării consumatorilor – dezideratul de bază al autorității.

Astfel la etapa elaborării Programului au fost identificate și descrise un șir de probleme ale mediului concurențial, structurate ulterior în 3 grupuri:

1. reglementări excesive și bariere de intrare pe piață;
2. cultura concurențială redusă;
3. fenomenele anticoncurențiale.

Totodată, Programul prevede o abordare complexă și strategică a problemelor, obiectivelor și acțiunilor ce se impun a fi realizate. Acesta abordează dezvoltarea concurenței, inclusiv controlul asupra ajutorului de stat, în contextul în care creșterea sau diminuarea nivelului de competitivitate a întreprinderilor din Republica Moldova reprezintă rezultatul direct al unui sistem concurențial îmbunătățit, viabil și loial.

Obiectivul general al Programului îl reprezintă dezvoltarea mediului concurențial loial prin deschiderea sectoarelor economice către concurență și monitorizarea eficientă a ajutorului de stat. În Program sunt trasate obiectivele specifice ce urmează a fi atinse pentru realizarea obiectivului general:

1. Deschiderea sectoarelor economice către concurență și reducerea reglementărilor pieței produselor de la 2,48 la 1,55 către anul 2020, ceea ce va asigura, totodată, o accelerare a creșterii anuale a PIB-ului pe cap de locuitor cu 0,56 %.

2. Instituirea unui mecanism performant în domeniul acordării și monitorizării ajutorului de stat, pentru reducerea ponderii ajutorului de stat în PIB până la 1% către anul 2020, conform mediei Uniunii Europene.

Respectiv, în urma implementării Programului vom obține un mediu concurențial loial și vom asigura creșterea PIB-ului. Ținem să menționăm că, un mediu concurențial loial are efecte asupra creșterii bunăstării consumatorului, care obține servicii de calitate la tarife/prețuri stabilite în conformitate cu *modelul economic al cererii și ofertei*.

Asigurarea realizării prevederilor Programului menționat **este sarcina tuturor autorităților publice centrale de specialitate, autorităților administrației publice locale, autoritățile cu funcții de reglementare și control, în limitele competențelor.**

Astfel, în conformitate cu prevederile Legii nr. 169/2017 pentru aprobarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, autoritățile publice centrale de specialitate, autoritățile administrației publice locale, autoritățile cu funcții de reglementare și control, în limitele competențelor, vor:

- asigura realizarea prevederilor Programului menționat;
- prezenta Consiliului Concurenței, anual, până la data de 15 ianuarie, informații cu privire la executarea prevederilor Programului nominalizat pentru anul precedent.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 3 al Legii 169/2017, în scopul monitorizării realizării Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020, Consiliul Concurenței a desfășurat o serie de acțiuni de informare și consultare a autorităților publice privind prevederile Programului.

În această ordine de idei, au fost organizate: Seminarul de informare practică a reprezentanților Primăriei municipiului Chișinău privind raportarea ajutorului de stat (20.02.2020) și Seminarul de instruire privind aplicarea legislației în domeniul ajutorului de stat (06.03.2020), care au întrunit peste 120 de reprezentanți ale autorităților publice locale pentru a discuta despre implementarea prevederilor din Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, în speță p. 34-35, privind Serviciile de interes economic general.

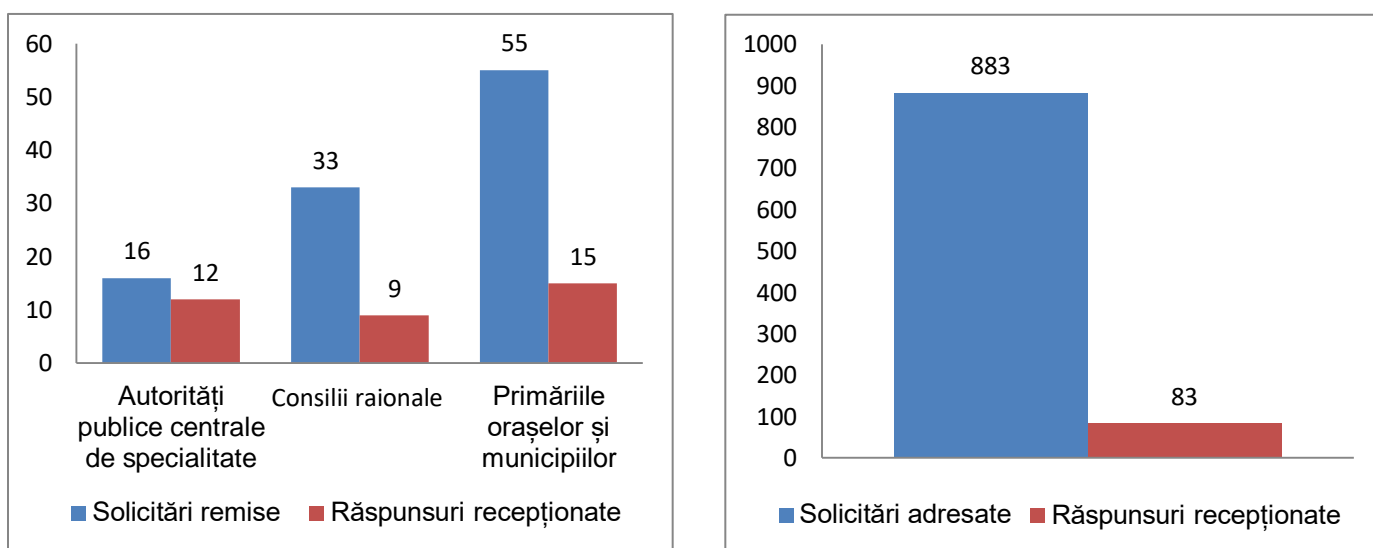
Totodată, la data de 17.06.2020, de comun cu Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova a fost organizat Webinarul "Concurența în condițiile COVID-19", în cadrul căruia au fost abordate subiecte privind: Programul național în domeniul concurenței și ajutor de stat pentru perioada 2017-2020, ajutorul de stat în context de criză, Concurența în condițiile generate de pandemia COVID-19. Evenimentul a acumulat peste 3100 de vizualizări.

Suplimentar, la data de 19.05.2020 au fost remise scrisori către autoritățile publice centrale de specialitate, cu indicarea acțiunilor restante, conform sarcinilor stabilite și

reiterarea recomandărilor Comisiei Economie Buget și Finanțe din anul 2018 și anul 2019: „*inclusiv, recomanda Guvernului sa audieze factorii responsabili de realizarea acțiunilor prevăzute de Program, apreciind responsabilitățile personale*”.

Totodată, la data de 11.12.2020 a fost remisă solicitarea nr. PRE- 06/93-2273 privind prezentarea informației actualizate referitor la realizarea acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017—2020. Astfel, din 16 autorități publice centrale de specialitate au prezentat răspuns doar 12 ceea ce constituie – 75%, din 33 de consilii raionale au răspuns doar 9 ceea ce constituie – 27,27%, din 55 de orașe și municipii doar 15, ceea ce constituie – 27,27% și din 779 de comune și sate doar 47, ceea ce constituie – 6,03%.

Diagrama 1. Nivelul de raportare a autorităților publice, 2021

Totuși, în pofida recomandărilor Comisiei Economie Buget și Finanțe din anul 2018 „recomanda Guvernului sa audieze factorii responsabili de realizarea acțiunilor prevăzute de Program, apreciind responsabilitățile personale” constatăm că la finele perioadei de implementare a Programului au fost realizate mai puțin de ½ din acțiunile stabilite. Astfel, din cele 37 de acțiuni prevăzute de Program: 17 acțiuni au fost realizate– cca 46% din total, 14 acțiuni au fost parțial realizate – cca 38 %, 5 acțiuni (13%) se află la etapa de inițiere, iar 1 acțiune (3%) rămase încă neinițiată.

Ca urmare a monitorizării implementării prevederilor Programului au fost identificate următoarele realizări cheie:

✓ Întru completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de

minimis (**Acțiunea 36**), au fost incluse prevederile corespunzătoare la art. 32 alin (2) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 (în vigoare din 12.07.2018), astfel încât, acțiunea a fost realizată înainte de termen. Autorități responsabile: **Consiliul Concurenței și Ministerul Economiei și Infrastructurii**.

✓ Modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova, în vederea exceptării aplicării prevederilor legii penale față de persoanele care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limitele implementării politicii de clemență (**Acțiunea 16**), responsabili: **Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței**.

✓ Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice (**Acțiunea 12**), autoritatea responsabilă - **Agencia Achiziții Publice**.

✓ Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL, care au luat sau sunt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale (**Acțiunea 18**), autoritatea responsabilă - **Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței**.

✓ Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice (**Acțiunea 19**), autoritatea responsabilă: **Ministerul Justiției**.

✓ A fost asigurată în mod continuu „Consultarea și informarea autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței” (**Acțiunea 20**), de către **Consiliul Concurenței**, astfel încât, în perioada anilor 2017-2020, în acest sens au fost organizate cca 640 de evenimente cu participarea a peste 4800 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).

✓ Totodată, întru realizarea acțiunii de „Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative privind reglementarea mediului de afaceri” (**Acțiunea 15**), Plenul Consiliului Concurenței a emis 383 de avize la proiectele de acte normative, în scopul asigurării cadrului juridic de protecție a concurenței, precum și în vederea prevenirii practicilor anticoncurențiale ale întreprinderilor și ale autorităților publice.

✓ Creșterea culturii concurențiale prin acțiuni de pregătire a specialiștilor în domeniu: „Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței” (**Acțiunea 22**) și „Elaborarea și implementarea

unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic” (Acțiunea 23), autorități și/sau instituții responsabile: Ministerul Educației, Consiliul Concurenței, instituțiile de învățământ superior. Astfel, în instituțiile de învățământ superior, cursuri cu tematica privind domeniul concurenței au fost realizate în 10 instituții în cadrul programelor de licență și în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic.

Printre principalele provocări identificate, în urma monitorizării implementării Programului, pot fi menționate nivelul insuficient de cunoștințe/experiență în domeniul concurenței în cadrul autorităților publice, sectorului de afaceri și implicarea superficială a autorităților publice în evaluarea drepturilor exclusive și a barierelor concurențiale din sectoarele economice.

✓ În acest sens evidențiem că, APC și APL care au acordat drepturi exclusive (**Acțiunile 1-4**) nu s-au implicat în realizarea acțiunilor prevăzute de Program. Același lucru îl observăm și în cazul APC și APL - inițiatoare de ajutor de stat în ceea ce ține de propunerile de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului (**Acțiunile 30-33**).

✓ În aceeași ordine de idei, APC și APL (cu excepția Ministerului Finanțelor, BNM și ANRE) nu s-au implicat activ în evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice. Doar MAI, MF, BNM, CNPF, AAC, ANRE și ANRCETI (în anul 2018) au informat despre acțiunile realizate în vederea ajustării cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale (**Acțiunile 5-6**).

✓ Totodată, din totalul de autorități fondatoare ale întreprinderilor de stat și municipale, doar MADRM (în anul 2020 și anul 2019) și Ministerul Apărării în anul 2018 au informat despre acțiunile realizate în vederea optimizării finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora (**Acțiunea 8**).

✓ O altă provocare rămâne a fi „*Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică*” (**Acțiunea 9**). În acest sens, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații utile pe diverse sectoare. Concomitent, pe parcursul anului 2020 au fost autorizate 9 ajutoare de stat acordate întreprinderilor ce prestează servicii publice de interes economic general.

✓ În ceea ce privește proiectul de lege privind „Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale” (**Acțiunea 17**), Ministerul Economiei și Infrastructurii prin scrisoarea nr. 06/2-6679 din 09.10.2019 a informat despre: „lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea /promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii.” Propunerile de modificare a Legii concurenței ce vizează implementarea mecanismului informatorilor de concurență, urmează a fi incluse în proiectul de modificare a legislației naționale în domeniul concurenței prin armonizarea acesteia cu Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.

✓ Rămân a fi în continuare nerealizate **Acțiunea 13:** „*Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept*” și **Acțiunea 14:** „*Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă*”, autoritatea responsabilă -Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală . În acest sens, urmează a fi inițiată, repetat, procedura de promovare a proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor (**Acțiunea 13**) și proiectului de lege pentru modificarea Legii nr 139/2010, în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3 emisă la 20.06.2019 de către Președintele Parlamentului (**Acțiunea 14**).

✓ Cu privire la „*Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE*” (**Acțiunea 11**), constatăm măsuri realizate în vederea completării și ajustării la cele mai bune practici internaționale a cadrului legal în domeniu raportat de Ministerul Finanțelor și Ministerul Economiei și Infrastructurii. Totuși, rămâne a fi întocmit *Raportul privind analiza oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice*.

Astfel, **monitorizând progresul de implementare a Programului, constatăm implicarea insuficientă a autorităților publice la realizarea acțiunilor prevăzute**

în document ceea ce a făcut dificilă atingerea obiectivelor propuse în termenii stabiliți.

Totodată, urmare a monitorizării prezentului Program va fi realizată evaluarea implementării acestuia în baza indicatorilor de progres și performanță stabiliți în Program, dar și a rezultatelor obținute conform datelor prezentate de autoritățile responsabile și disponibilitatea datelor statistice. În acest sens, va fi elaborat Raportul privind evaluarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru perioada 2017 – 2020, care va include analiza datelor de monitorizare, colectate și prelucrate pe parcursul perioadei de implementare, evoluția rating-ului Republicii Moldova în cadrul clasamentelor internaționale din domeniul competitivității și administrării afacerii la nivel global, indicatorii statistici la nivel național, dar și evoluția în dinamică a realizării obiectivului general și a obiectivelor specifice prevăzute de Program.

Monitorizarea implementării Programului (perioada anului 2020)

În continuare, în baza informațiilor recepționate și sistematizate, Consiliul Concurenței prezintă descrierea nivelului de executare a prevederilor Programului menționat **pentru perioada anului 2020**, în speță a acțiunilor prevăzute în anexa la Program: *Planul de acțiuni privind implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020*.

1. Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, investite cu drepturi exclusive

Prin acordarea de drepturi exclusive pentru unele întreprinderi se restricționează, pe unele piețe, numărul de concurenți cărora li se permite să desfășoare o afacere. Pentru întreprinderile investite cu drepturi exclusive de pe piețele reglementate sunt create condiții pentru transferarea puterii de piață de pe piețele reglementate, unde activează în regim de exclusivitate, pe piețele deschise concurenței.

Drepturile exclusive acordate diferitor entități, inclusiv întreprinderilor de stat și municipale, reprezintă barierele supreme în calea intrării pe piață a noilor întreprinderi și pot duce la stabilirea de prețuri de monopol, precum și la crearea altor probleme asociate cu exercitarea puterii de piață.

În acest context, autoritățile publice urmau să identifice drepturile exclusive atribuite întreprinderilor aflate în sfera lor de competență. Astfel, **Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale** a informat cu privire la serviciile de dializă, care au fost incluse în lista lucrărilor și serviciilor de interes public național, în vederea prestării serviciilor de dializă de înaltă calitate și crearea centrelor de dializă în Republica Moldova, potrivit pct. 3 din Hotărârea de Guvern nr. 1262/2018. (Beneficiar: S.R.L. „BB-Dializa”).

Totodată, **Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului** a raportat despre drepturile exclusive oferite SRL „Forever” la două grupe parentale de porumb de către Institutul de Fitotehnie „Porumbeni”.

În aceeași ordine de idei, **Ministerul Finanțelor** a informat despre faptul că, la momentul actual:

- 1) Serviciul Fiscal de Stat deține următoarele drepturi exclusive
 - comercializarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special (HG nr. 294/1998);
 - confecționarea centralizată a sigiliilor de protecție pentru MCC (sigiliul furnizorului și sigiliul fiscal) (HG nr. 141/2019).
- 2) I.P. „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” este investit cu

următoarele drepturi exclusive

- fabricarea și comercializarea timbrelor de acciz pentru producția alcoolică (HG nr. 1481/2006);

- comercializarea timbrelor de acciz pentru articolele din tutun (HG nr. 1427/2007);

- fabricarea și comercializarea formularelor de declarații vamale în detaliu (HG nr. 294/1998);

- fabricarea și comercializarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special către Serviciul Fiscal de Stat (HG nr. 294/1998);

- servicii de administrator tehnico-tehnologic al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat (HG nr. 344/2009);

- administrarea, menținerea, dezvoltarea și asigurarea funcționării Sistemului Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice al Ministerului Finanțelor;

- administrarea, menținerea, dezvoltarea și asigurarea funcționării unității centrale de date a Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) (HG nr. 705/2018);

- administrarea și asigurarea funcționării „Platformei pentru gestionarea asistenței externe” (AMP) (HG nr. 377/2018).

În domeniul activității cu metale prețioase și pietre prețioase atribuția de supraveghere a marcării de stat a fost delegată I.P. „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării”, prin Legea nr.282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase.

Totodată, Consiliul Concurenței s-a implicat activ în realizarea acestei acțiuni, orientându-și eforturile spre identificarea drepturilor exclusive ale întreprinderilor cu capital public. În acest sens, Consiliul Concurenței realizează investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 privind identificarea și evaluarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, identificând 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive și 249 de întreprinderi municipale ce activează în regim de drepturi exclusive și pe piețe deschise concurenței.

Astfel, întru identificarea cadrului juridic aferent domeniului drepturilor exclusive, au fost realizate:

- Analiza compartimentelor legislației pe portalurile autorităților publice centrale și alte surse publice.

– Selectarea, sistematizarea și analiza actelor legislative și normative pe domenii - cheie din cadrul studiului util care reglementează activitatea întreprinderilor investite cu drepturi exclusive, pe categorii.

– Identificarea și analiza Regulamentelor și Directivelor UE în domeniul drepturilor exclusive.

– Identificarea reglementărilor referitor la stabilirea cadrului pentru exercitarea drepturilor exclusive (durată, obligații, responsabilități, evidență contabilă separată etc.).

În scopul examinării oportunității menținerii drepturilor exclusive instituite, la data de 31.07.2020, Consiliul Concurenței a solicitat justificarea drepturilor și oportunitatea menținerii acestora de la următoarele instituții, în domeniile de competență ale cărora există întreprinderi investite cu drepturi exclusive, după cum urmează.

Tabelul 1

Instituțiile și întreprinderile investite cu drepturi exclusive în domeniile de competență ale acestora

Crt.	Fondator	Întreprinderea
1.	Agenția Proprietății Publice	SA „Moldovagaz”
		SA pentru achiziționarea, prelucrarea și livrarea metalelor feroase și neferoase „Metalferos”
		SA „Loteria Națională a Moldovei”
		SA „Termoelectrica”
		SA „Moldtelecom”
		ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”
		ÎS „Serviciul de Stat pentru Verificare și Expertiza Proiectelor și Construcțiilor”
		ÎS „Calea Ferată din Moldova”
		ÎS „Scutul Energetic”
		ÎS „Radiocomunicații”
		ÎS „Poșta Moldovei”
		ÎS „Stația de Stat pentru Încercarea Mașinilor”
		ÎS „Aeroportul Internațional Marculești”
		INCP „Urbanproiect”
2.	Agentia Relatii	ÎS „Institutul de Geodezie, Prospeccțiuni Tehnice și

	Funciare si Cadastru	Cadastru „Ingeocad”
3.	Cancelaria de Stat	IP „Agenția Servicii Publice”
		IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”
4.	Ministerul Afacerilor Interne	ÎS „Servicii Pază”
5.	Ministerul Economiei și Infrastructurii	ÎS „Moldelectrica”
		ÎS „Portul Fluvial Ungheni”
		ÎS „Moldaeroservice”
		ÎS „Moldatsa”
		ÎS „Molddata”
		IP „Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova” (Moldac)
SA „Energocom”		
6.	Ministerul Finanțelor	IP „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”
		IP „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării”

Adițional, au fost solicitate informații similare și de la întreprinderile incluse în tabel.

Informația solicitată presupunea justificarea instituirii dreptului exclusiv și oportunitatea menținerii în continuare a acestuia, care să conțină:

- a) scopul inițial, necesitatea acordării dreptului exclusiv entității respective;
- b) justificarea menținerii drepturilor exclusive;
- c) dacă acordarea dreptului exclusiv este singura posibilitate a serviciului de a ajunge pe piață și dacă acesta poate fi prestat de către întreprinderile private;
- d) dacă drepturile exclusive acordate pot genera majorarea prețurilor și alte probleme asociate cu exercitarea puterii de piață;
- e) dacă consumatorii primesc bunuri la cel mai mic preț posibil;
- f) dacă autoritatea are pârghii de control și diminuare a riscurilor de abuz din partea întreprinderii;
- g) dacă există bariere de intrare pe piață;
- h) dacă din momentul instituirii dreptului au existat solicitări din partea altor întreprinderi, de deschidere a sectorului.

În rezultat, majoritatea subiecților au furnizat informația aferentă serviciilor prestate/bunurilor livrate, mecanismului de formare a tarifelor; modalitatea de ținere a

evidenței contabile, existența indicatorilor de performanță, facilităților fiscale de care au beneficiat etc.

Cu privire la identificarea participanților piețelor în care sunt instituite drepturi exclusive, pe lângă 37 de solicitări de informații, inclusiv repetate, remise către entități, au fost acordate consultații telefonice entităților, în scopul perfectării răspunsurilor la solicitările remise.

2. Evaluarea necesității delegării drepturilor exclusive existente

Drepturile exclusive trebuie limitate și stabilite doar după o analiză complexă a mărimii tarifelor practicate, a modalității de stabilire a tarifelor (transparente și orientate spre costuri), a duratei exercitării drepturilor exclusive și a căilor alternative de atingere a acelorași obiective.

În vederea evaluării drepturilor exclusive, Consiliul Concurenței a elaborat în anul 2017 „*Ghidul pentru evaluarea și optimizarea drepturilor exclusive prin prisma Programului național*”. Așadar, autoritățile publice (fiecare în parte, în limita competențelor exercitate), urmau să evalueze drepturile exclusive la întreprinderile aflate în sfera lor de activitate prin prisma mai multor aspecte, evidențiate în fișa de identificare, evaluare și revizuire a dreptului exclusiv. Fișa respectivă este formată din 3 părți distincte, care includ etapele de identificare, evaluare și revizuire a drepturilor exclusive, conținând mai multe câmpuri care urmează a fi completate pentru fiecare drept exclusiv în parte. Acțiunea rămâne a fi în continuare nerealizată.

3. Optimizarea sistemului de drepturi exclusive și

4. Monitorizarea sistemului de drepturi exclusive

Optimizarea sistemului de drepturi exclusive (în baza analizei și evaluării anterioare) își propune reorganizarea acestuia. Astfel, fiecare autoritate publică care a acordat drepturi exclusive trebuie să propună și să implementeze acțiuni pentru îmbunătățirea acestui sistem în vederea dezvoltării mediului concurențial.

Totodată, în scopul optimizării sistemului de drepturi exclusive, ajustării cadrului normativ la prevederile Legii concurenței și în scopul asigurării realizării acțiunilor indicate la pct. 2.1 și pct. 2.3 Sec. E Cap. IV din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890 din 20.07.2016, care constă în reexaminarea conținutului Hotărârii Guvernului nr. 582 din 17.08.1995 „Cu privire la reglementarea monopolurilor”, elaborarea și promovarea modificărilor la actele normative referitor la drepturile exclusive ale întreprinderilor cu capital de stat și/sau capital majoritar de stat, Hotărârea Guvernului nr. 582/1995 a fost abrogată, deoarece această hotărâre operează cu un șir de noțiuni de importanță

principală care nu se regăsesc în actul primar-lege (spre exemplu „monopol de stat”, „monopol natural” „preț monopolist jos (dumping)”, „preț monopolist ridicat” etc.), efectele juridice ale cărora nu sunt reglementate.

Abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 582/1995 constituie, doar o primă etapă în vederea optimizării sistemului de drepturi exclusive, în continuare urmând a fi întreprinse și alte acțiuni pentru aducerea în concordanță a reglementărilor cu privire la drepturile exclusive cu prevederile legislației din domeniul concurenței, în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere, realizării acțiunilor indicate în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național.

În acest context, se impunea necesitatea instituirii de către Guvern a unor reglementări clare cu privire la drepturile exclusive (printr-un act normativ), care ar include următoarele aspecte principale:

- Procedura și justificarea instituirii dreptului exclusiv – în ce condiții, cum și de ce se acordă dreptul exclusiv, urmărind atât interesele consumatorilor, cât și interesul public.

- Mecanismul de operare – în bază de competiție, cu indicatori de performanță care vizează calitatea și prețul, stipularea responsabilităților, drepturilor și obligațiilor, evidența separată a fluxurilor de mijloace după genurile de activitate, conform Directivei 2006/111/CE a Comisiei din 16.11.2006 privind transparența relațiilor financiare din cadrul anumitor întreprinderi.

- Mecanismul de monitorizare (**Acțiunea 4**) – autoritatea de monitorizare și procedura de monitorizare a dreptului exclusiv în vederea respectării condițiilor și a tarifelor practicate, procedurile de raportare, astfel ca entitatea care a fost investită cu drepturi exclusive realizează indicatorii de performanță și se aplică sancțiuni în caz de nerespectare a îndeplinirii acestor indicatori.

5. Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și conform angajamentelor asumate în Acordul de Asociere RM-UE

Conform datelor oferite de Ministerul Finanțelor - Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 transpune Directiva 2013/34/UE din 26.06.2013, Legea privind auditul situațiilor financiare nr/271/2017 transpune Directiva 2006/43/CE din 17.05.2006, iar prin Legea nr. 169/2018 pentru modificarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice a fost asigurată transpunerea la nivel național a Directivei 2014/24/UE din 26.02.2014. Totodată, legea privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, adoptată în lectura

finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020 transpune Directiva 2014/25/UE din 26.02.2014.

Consiliul Concurenței, la rândul său, a revizuit investigațiile utile de cunoaștere a pieței, fie prin comasare, fie prin disjuncție, după caz, astfel, la momen, Consiliul Concurenței realizează 19 investigații utile de cunoaștere a pieței, după cum urmează.

1. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței dispozitivelor medicale.
2. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării autovehiculelor, pieselor de schimb și a serviciilor conexe.
3. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței procesării și comercializării peștelui, crustaceelor, moluștelor și produselor de pește.
4. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării și procesării culturilor cerealiere și oleaginoase.
5. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe.
6. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței produselor chimice.
7. Investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora.
8. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței publicității.
9. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării medicamentelor.
10. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova.
11. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor bancare (servicii de creditare, de atragere a depozitelor, de deservire a conturilor curente etc.) .
12. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței cu privire la importul, producerea și comercializarea cărnii și produselor de carne.
13. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței cu privire la comercializarea produselor social importante.
14. Investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (SIEG) .
15. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe.
16. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței în domeniul construcțiilor.
17. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței activității de cercetare și dezvoltare.
18. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței producerii și comercializării energiei electrice.

19. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței procesării produselor agro-alimentare.

În prezent, în ședințele Plenului Consiliului Concurenței au fost prezentate 11 rapoarte intermediare, pe următoarele piețe: producerii și comercializării energiei electrice, construcțiilor, comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe, comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova, produselor chimice, achiziția, depozitarea și transportarea grâului și a semințelor de floarea soarelui și comercializarea uleiului de floarea-soarelui, pieței publicității în Republica Moldova, identificarea entităților investite cu drepturi exclusive, în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general, identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, procesării produselor agroalimentare și comercializării medicamentelor.

Totodată, au fost sistematizate recomandările și propunerile Consiliului Concurenței emise asupra proiectelor de acte normative supuse avizării în perioada 2016-2018 și ca rezultat, vor fi formulate propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea eliminării barierelor de reglementare.

6. Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale

Conform datelor oferite de **Ministerul Finanțelor**, cadrul normativ în domeniul fiscal și vama se elaborează având la bază respectarea principiului de neutralitate a impunerii, ce presupune asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin, precum și a principiului de echitate fiscală, adică tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Afacerilor Interne**, în scopul executării prevederilor art. 439 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), prin Hotărârea Guvernului nr. 387/2020 a fost modificată și completată Hotărârea Guvernului nr. 557/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ridicare, transportare, depozitare și restituire a mijloacelor de transport în cadrul procesului contravențional (Titlu modificat prin HG387 din 17.06.20, MO 178-179 din 14.07.2020, art 607, în vigoare 14.08.2020).

La rândul său, **Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației** a informat despre următoarele.

Legea comunicațiilor electronice nr. 241 /2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 399-410. art.679), în special, Capitolul VII „Identificarea și analiza piețelor relevante”, precum și Regulamentul privind identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 55 din 29.12.2008, modificat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 39 din 23.11.2018, au fost ajustate în anul 2018 și sunt în concordanță cu Legea concurenței nr. 183/2012. Lista piețelor relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice (o piață cu amănuntul și șase piețe cu ridicata) este definită prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 85 din 28.04.2009.

La 20 mai 2020, ANRCETI a expus pe pagina web oficială www.anrceti.md spre consultare publică proiectul de analiză a pieței accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la un post fix din rețeaua publică de telefonie (Piața 1) și proiectul de hotărâre a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind măsurile de reglementare a pieței respective.

Proiectele supuse consultării publice au fost elaborate în conformitate cu Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, potrivit căreia ANRCETI identifică piețele relevante și efectuează analiza acestor piețe, în termen de 3 ani de la stabilirea unei măsuri anterioare, în scopul determinării faptului dacă piața relevantă este suficient de competitivă. În urma analizei efectuate ANRCETI are dreptul să impună, să mențină, să modifice sau să retragă obligațiile speciale preventive stabilite anterior.

În urma efectuării iterației a V-a a analizei Pieței 1, în cadrul căreia au fost examinate o serie de criterii pe care ANRCETI le consideră corespunzătoare pentru piața dată (Testul celor trei criterii) a demonstrat ca aceasta piață este în continuare susceptibila reglementării preventive, limitele geografice ale pieței în cauză au fost determinate drept teritoriul național, iar S.A."Moldtelecom" continuă să dețină puterea semnificativă pe această piață. În baza concluziilor, expuse în Analiza Pieței 1, autorii proiectelor indicate propun, sub rezerva consultărilor publice, menținerea obligațiilor speciale preventive, impuse anterior S.A. „Moldtelecom”, prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 12/2012.

În conformitate cu Programul de elaborare a actelor de reglementare ale ANRCETI pentru anul 2020, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr 02 din 22 ianuarie 2020, ANRCETI a continuat iterația a V-a a

analizelor de piață prin efectuarea analizei următoarelor piețe relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice:

- Piața de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă (Piața 3).
- Piața de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă (Piața 7).
- Piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe (Piața 4).
- Piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum (Piața 5).
- Piața de furnizare cu ridicata a serviciilor de acces de înaltă calitate la puncte fixe (Piața 6).

Ca rezultat, au fost aprobate 26 de hotărâri a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind măsurile de reglementare preventivă a piețelor 3 și 7 prin care au fost menținute, modificate sau impuse obligațiile furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele în cauză. De asemenea, au fost aprobate încă 3 hotărâri a Consiliului de Administrație privind măsurile de reglementare preventivă pe piețele 4, 5 și 6 prin care au fost menținute, modificate sau retrase obligațiile furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele respective. Totodată, începând cu 01.07.2021, din Lista piețelor relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice din Anexa la Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 85 din 28.04.2009 va fi exclusă piața 6. Furnizarea cu ridicata a serviciilor de acces de înaltă calitate la puncte fixe.

În conformitate cu prevederile articolului 58 alin.(1) al Legii 241/2007, deciziile adoptate de către ANRCETI ce conțin identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe, precum și impunerea obligațiilor speciale în sarcina furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante, ANRCETI le publică și le prezintă Consiliului Concurenței, în termen de 3 zile lucrătoare din data adoptării.

Conform informațiilor prezentate de **Comisia Națională a Pieței Financiare**, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebankare pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni aferent implementării acesteia, începând cu 01.07.2020 va fi implementată liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto, care prevede libertatea asiguratorilor de a-și calcula în mod individual și independent primele de asigurare. În acest sens, CNPF a

aprobat următoarele acte.

- Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr .15/6 din 15.04.2019 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civila auto (nr. 415 din 03.02.2020).

- Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr.57/13 din 28.12.2018 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civila auto (nr. 14/1 din 27.03.2020).

În ședința Parlamentului din 06.02.2020 a fost adoptată Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative (publicată în Monitorul Oficial nr. 94-98 din 27.03.2020 (în vigoare din 27.09.2020)). Scopul legii prenotate este stabilirea cadrului legal privind constituirea, avizarea și funcționarea organismelor de plasament colectiv alternative, cerințele față de organizarea, licențierea și activitățile desfășurate de societățile de administrare a investițiilor, inclusiv obligațiile aferente gestionării organismelor de plasament colectiv cu capital de risc și cu investiții pe termen lung, precum și normele referitoare la depozitarii activelor organismelor de plasament colectiv alterative.

În ședința Parlamentului din 20.11.2020 a fost adoptată Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative alternative (publicată în Monitorul Oficial nr. 344-351 art. 227 din 18.12.2020 (în vigoare din 18.06.2021)). Legea prenotată transpune prevederile Directivei (UE) 2016/2341 din 14.12.2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) și are drept scop reformarea și ajustarea cadrului legal existent în domeniul fondurilor de pensii la bunele practici internaționale, scopul fiind instruirea unei piețe interne pentru acumularea și oferirea de pensii facultative, administrate în mod privat, capitalizate, care să servească surse pentru completarea veniturilor provenite din sistemele publice de pensii, în condiții de siguranță și de tratament echitabil pentru participanții corespunzători.

Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil, printre care:

- Hotărârea Guvernului nr. 870 din 09.12.2020 „Pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat”.

- Hotărârea Guvernului nr. 737 din 07.10.2020 „Pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele administrative referitoare la anumite categorii de aerodromuri”.

- Legea nr. 118 din 09.07.2020 „Privind răspunderea civilă și cerințele de asigurare a operatorilor aerieni și operatorilor de aeronave”.

- Hotărârea Guvernului nr.641 din 17.12.2019 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind menținerea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea întreprinderilor și a personalului cu atribuții în domeniu”.

- Proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor administrative și tehnice referitoare la personalul navigant din aviația civilă”.

Conform informațiilor prezentate de **Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică**, pe parcursul trimestrului II, 2020, de către Consiliul de Administrație (CA) al ANRE a fost aprobat un act normativ de reglementare, care are ca obiectiv consolidarea concurenței între participanții pieței energiei electrice.

Astfel, prin Hotărârea CA al ANRE nr. 126/2020 din 14.05.2020 a fost aprobat Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică. Actul normativ respectiv reprezintă o redacție nouă, actualizată a Regulamentului privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică de către consumatorii eligibili, aprobat prin Hotărâre CA al ANRE nr.534 din 20.11.2013 (deocamdată în vigoare), în condițiile în care, în prezent, toți consumatorii de energie electrică sunt eligibili, având dreptul de a alege furnizorul dorit de energie electrică. Prin Regulamentul nou aprobat au fost eliminate toate barierele existente în calea schimbării furnizorului, fiind instituită o procedură clară, eficientă, cu obligații exhaustive pentru întreprinderile energetice implicate în proces și are ca scop facilitarea exercitării acestui drept de către consumatori.

7. Dezetizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat

Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat despre faptul că, în conformitate cu prevederile pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.806/2018 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, întreprinderile de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public - privat, au fost transmise în administrarea Agenției Proprietății Publice. Astfel, dezetizarea și restructurarea întreprinderilor menționate intră în sarcina APP.

Conform datelor oferite de **Ministerul Educației, Culturii și Cercetării**, prin Hotărârea Guvernului RM nr. 5/2019 cu privire la organizarea și funcționarea unor instituții publice teatrale și concertistice au fost reorganizate prin transformare, după

cum urmează.

- Întreprinderea de Stat „Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”, mun. Chișinău.
- Întreprinderea de Stat „Teatrul Național „Mihai Eminescu”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Național „Mihai Eminescu”, mun. Chișinău.
- Întreprinderea de Stat „Teatrul Republican „Luceafărul”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Republican „Luceafărul”, mun. Chișinău.
- Întreprinderea de Stat „Teatrul Național „Eugene Ionesco”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Național „Eugene Ionesco”, mun. Chișinău.
- Întreprinderea de Stat „Teatrul Dramatic Rus de Stat „A. P. Cehov”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Dramatic Rus de Stat „A. P. Cehov”, mun. Chișinău.
- Întreprinderea de Stat „Teatrul Republican de Păpuși „Licurici”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Republican de Păpuși „Licurici”, mun. Chișinău.
- Întreprinderea de Stat „Teatrul „Alexei Mateevici”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul „Alexei Mateevici”, mun. Chișinău.
- Întreprinderea de Stat „Teatrul Național de Stat „Vasile Alecsandri”, mun. Bălți, în Instituția publică „Teatrul Național de Stat „Vasile Alecsandri”, mun. Bălți.
- Întreprinderea de Stat „Teatrul Republican Muzical-Dramatic „B. P. Hasdeu”, mun. Cahul, în Instituția publică „Teatrul Republican Muzical-Dramatic „B. P. Hasdeu”, mun. Cahul.
- Întreprinderea de Stat „Centrul de Cultură și Artă „Ginta Latină”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Centrul de Cultură și Artă „Ginta Latină”, mun. Chișinău.
- Întreprinderea de Stat „Teatrul Dramatic de Stat pentru Tineret „S ulițî Roz”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Dramatic de Stat pentru Tineret „S ulițî Roz”, mun. Chișinău.
- Întreprinderea de Stat „Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” în Instituția publică „Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”.
- Întreprinderea de Stat „Sala cu Orgă” în Instituția publică „Sala cu Orgă”.
- Întreprinderea de Stat „Ansamblul Național Academic de Dansuri Populare „JOC” în Instituția publică „Ansamblul Național Academic de Dansuri Populare „JOC”.

Concomitent, prin Hotărârea Guvernului nr. 279/2018 cu privire la reorganizarea unor persoane juridice a fost reorganizată Întreprinderea de Stat „Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert” prin fuziunea (absorbția) Societății pe Acțiuni „Cercul din Chișinău”.

În aceeași ordine de idei, **Agencia Relații Funciare și Cadastru** a raportat despre restructurarea următoarelor întreprinderi de stat în care Agenția exercită funcția de fondator:

- Î.S. Cadastru, prin fuziune (absorbție) cu Instituția publică „Agenția Servicii Publice”, aprobat prin HG nr. 314/2017.

- Î.S. „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” și Î.S. „Protecția Solurilor și Îmbunătățirii Funciare”, au fost transmise Agenției Proprietății Publice, aprobat prin HG nr. 806/2018, în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin HG nr. 901/2015.

- Î.S. „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” și Î.S. „Protecția Solurilor și Îmbunătățirii Funciare”, prin transferare Agenției Proprietății Publice, aprobat prin HG nr. 806/2018.

Mai mult ca atât, Agenția a informat că întru asigurarea realizării politicii de stat în domeniile geodezie, topografie, fotogrammetrie, gravimetrie, cartografie, geoinformatică, prospecțiuni tehnice, de care este responsabilă Agenția Relații Funciare și Cadastru, prin intermediul ÎS „Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD”, și integrării acestora în procesele reformei economice, precum și în vederea respectării principiilor fundamentale de organizare și funcționare a administrației publice centrale de specialitate, optează și susține reorganizarea ÎS „INGEOCAD” în instituție publică, în care Agenția Relații Funciare și Cadastru să dețină calitatea de fondator.

Întru realizarea acțiunii de deetatizare sau restructurare a întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat, conform datelor prezentate de **Ministerul Apărării al Republicii Moldova**, prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2018 „Cu privire la Instituția publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale” Întreprinderea de Stat „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională” urma să fie reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale”.

Însă, reorganizarea întreprinderii în cauză a devenit dificilă din motivul datoriilor salariale față de personalul acesteia și de unii agenți economici.

La fel, prin această hotărâre, Întreprinderea de Stat „Combinatul de deservire socială” va fi reorganizat, prin fuziune (absorbție) cu Instituția Publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale”, funcția de fondator al căreia va fi exercitată, în numele statului, de către Ministerul Apărării.

Totodată, administratorul Întreprinderii de Stat „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională” a relatat că, pe căi extrajudiciare și judiciare se întreprind acțiuni de încasare a datoriilor de la debitori, care parțial vor fi dericționate întru stingerea datoriilor existente.

În rezultatul acestor măsuri, în anul 2020, întreprinderea a achitat către bugetul de stat datoria în sumă de 650,0 mii lei.

Prin urmare, realizarea acestei acțiuni va fi posibilă doar după stingerea datoriilor față de furnizori și personalul întreprinderii.

Potrivit informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**

- Întreprinderea de Stat „Fintehinform” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” (Hotărârea Guvernului nr. 125/2018 „Cu privire la Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe””), iar

- Întreprinderea de Stat „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării de pe lângă Ministerul Finanțelor” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării”(Conform Hotărârii Guvernului 112/2019 „Cu privire la Instituția publică „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării””).

Întreprinderile de stat al cărui fondator a fost **Ministerul Afacerilor Interne** au trecut în subordinea Agenției Proprietății Publice (conform Hotărârii Guvernului nr. 902/2017, cu privire la organizarea și funcționarea APP). La momentul raportării, MAI avea calitate de fondator doar la Întreprinderea de Stat Servicii Pază a MAI.

Conform datelor oferite de **Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale**, prin Hotărârea Guvernului nr. 22/2019, Întreprinderea de Stat „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, iar calitatea de fondator este exercitată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. (informația a fost oferită în luna ianuarie 2020, prin scrisoarea 02/46 din 09.01.2020).

De asemenea, Î.S. „Direcția Deservire pentru Corpul Diplomatic”, creată prin Hotărârea Guvernului nr. 534 din 03.08.1995, a fost inclusă, în conformitate cu

Hotărârea Guvernului nr. 902 din 06.11.2017, în lista întreprinderilor de stat aflate în subordinea Agenției Proprietate Publică, conform informației prezentate de **Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene**.

În anul 2020 a fost inițiată procedura de reorganizare a Întreprinderii de Stat „Serviciul Deservire al Corpului Diplomatic” în instituție publică din subordinea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene prin înaintarea proiectului hotărârii de Guvern.

8. Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a informat despre modificarea și completarea a două acte normative (Contractul de acordare a subsidiilor nr. 3 in 25.03.2019 pentru semestrul I și nr. 3 din 19.11.2019 pentru semestrul II, a ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor,,).

9. Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale)

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Economiei și Infrastructurii**, pentru liberalizarea pieței serviciilor poștale și, armonizarea legislației naționale cu legislația UE și excluderea barierelor concurențiale, a fost aprobată Legea nr.41/2020 pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016 (Monitorul Oficial nr.101 din 07.04.2020, art.165). Proiectul transpune 2 directive UE (Directiva 2002/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 iunie 2002 de modificare a Directivei 97/67/CE privind continuarea deschiderii spre concurență a serviciilor poștale ale Comunității și Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 de modificare a Directivei 97/67 /CE privind realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale comunitare).

Astfel, liberalizarea serviciilor poștale se va efectua în 2 etape:

1. Micșorarea rezervei pentru corespondență de la 350g la 100g pentru furnizorul serviciului poștal universal (Î.S. „Poșta Moldovei”) - la data de 07.04.2020. Astfel, în scopul protejării furnizorului național de potențialii concurenți, prin abordarea prevăzută de directivele europene, pentru corespondența care nu depășește 100g, concurenții sunt obligați să stabilească tarife de cel puțin 3 ori mai mari față de tarifele stabilite pentru Î.S. „Poșta Moldovei”(anterior

concurenții erau obligați să stabilească tarife de cel puțin 5 ori mai mari și doar pentru corespondența de la 350g).

2. Excluderea oricărei rezerve – la data de 01.09.2021, când concurenții vor putea stabili orice tarif.

În aceeași ordine de idei, **Ministerul Finanțelor** a informat despre proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, prin care se asigură transpunerea la nivel național a Directivei 2014/25/UE, a fost elaborat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703/2019 și adoptat în lectură finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020. (*Legea Nr. 74 din 21.05.2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale*).

Totodată, **Consiliul Concurenței** desfășoară mai multe investigații utile privind instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică după cum urmează.

1. Investigația utilă privind producerea și comercializarea energiei electrice, în cadrul căreia, au fost identificați participanții pieței producerii și comercializării energiei electrice, raportul intermediar al acesteia a fost prezentat în ședința Plenului Consiliului Concurenței din 03.07.2020.

2. Investigația utilă pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general), raportul asupra acesteia a fost prezentat în ședința Plenului Consiliului Concurenței din 25.02.2020.

3. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe. În cadrul investigației utile de cunoaștere a pieței serviciilor de transport și activităților conexe au fost identificate semne referitor la încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și alin. (2) lit. c) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind aplicarea în raporturile cu clienții săi a unor condiții inegale la prestarea serviciilor de transport de mărfuri pe cale ferată. În acest context, prin Dispoziția nr. 16 din 18.06.2020 a fost declanșată investigația în privința acțiunii ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Adițional, pe parcursul anului 2020 au fost autorizate 10 ajutoare de stat acordate întreprinderilor ce prestează servicii publice de interes economic general.

10. Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, Legea nr.121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii transpune parțial

Directiva 2014/23/UE din 26.02.2014, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2017/2366 al Comisiei din 18.12.2017.

11. Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE

Ministerul Economiei și Infrastructurii a raportat cu privire la elaborarea proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat (număr unic 59/1/MEI/2018), care prin scrisoarea nr. 06/1-3071 din 22.05.2020, a fost prezentat Guvernului pentru examinare și aprobare. Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat a fost aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 351/2020 din 10.06.2020.

Conform datelor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, prin care se asigură transpunerea la nivel național a Directivei 2014/25/UE, a fost elaborat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703/2019 și adoptat în lectură finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020.

12. Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor** pentru implementarea Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) au fost aprobate o serie de acte normative.

Totodată, se menționează că, la momentul raportării se afla în derulare proiectul de asistență tehnică al Uniunii Europene privind analiza și dezvoltarea sistemului de achiziții electronice în Republica Moldova al cărui scop constă în dezvoltarea sistemului electronic de achiziții publice în Republica Moldova. În cadrul proiectului, până la finele anului curent, urmează a fi elaborat un sistem cu funcționalități depline, care va asigura o derulare transparentă, cu un nivel concurențial maxim, a procesului de achiziții publice, la toate etapele acestuia. Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept

13. *Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept*

Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, instituția responsabilă de implementarea acestei acțiuni a informat despre necesitatea inițierii repetate a procedurii de promovare a proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor.

Totodată, în contextul perfecționării mecanismului de protecție a mărcilor și urmare modificării și completării cadrului normativ în domeniul de referință, la momentul actual, legislația privind protecția mărcilor conține prevederile regulatorii necesare asigurării respectării principiilor trasate conform acțiunii respective.

În această ordine de idei, Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor (în continuare – Legea nr. 38/2008) reglementează expres faptul că înregistrarea mărcilor conferă titularilor acestora drepturi exclusive, care pot fi exercitate pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, legislația națională de referință stabilește, atât limitele protecției conferite prin înregistrare, cât și prevederi privind epuizarea drepturilor conferite de marcă.

Corespunzător, prevederile Legii nr. 38/2008 în materie de epuizare a drepturilor conferite de marcă reproduc principiile și normele instituite de legislația comunitară și tratatele internaționale la care Republica Moldova face parte, inclusiv cele ale Acordului de Asociere RM-UE, pentru Republica Moldova fiind aplicabil regimul național de epuizare a drepturilor de proprietate intelectuală.

14. *Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă*

Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010, este la etapa dezbaterilor publice (fiind restituit de către Parlament în luna iunie 2019 pentru reluarea procedurilor regulamentare de coordonare)

Pe parcursul anului 2020, AGEPI a lucrat la definitivarea proiectului având în vedere propunerile parvenite din partea utilizatorilor, reprezentanților organizațiilor de gestiune colectivă, precum și opiniile altor părți interesate.

După finalizarea consultărilor publice și definitivarea proiectului, acesta urmează a fi promovat, conform procedurilor legale.

15. *Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative*

privind reglementarea mediului de afaceri

Întru realizarea acestei acțiuni, pe parcursul anului 2020, **Plenul Consiliului Concurenței a emis 112 avize la proiectele de acte normative** dintre care **26 cu potențial impact** asupra mediului concurențial și ajutorului de stat, au fost formulate propuneri și recomandări, **7 din ele fiind luate în considerare**.

Aceste acte normative au vizat domeniile bancar; preparatelor și produselor din carne; pensiilor facultative; achizițiilor publice a utilităților publice; achizițiilor publice a dispozitivelor medicale; achizițiilor publice de lucrări; transportului rutier; piața produselor petroliere; piața gazelor naturale; piața serviciilor de audit a companiilor de asigurări etc. De asemenea, au fost avizate și proiecte de modificare a Legii concurenței.

16. Modificarea Codului penal pentru a excepta aplicarea prevederilor legii penale față de angajații și fondatorii întreprinderilor care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limita realizării politicii de clemență, prevăzută de Legea concurenței

Acțiune realizată integral în anul 2018. Proiectul de lege privind modificarea Codului penal a fost aprobat de Parlament prin Legea nr. 179 din 26.07.2018 și a intrat în vigoare la data publicării.

17. Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor concurențiale

Propunerile de modificare a Legii concurenței ce vizează implementarea mecanismului informatorilor de concurență, urmează a fi incluse în proiectul de modificare a legislației naționale în domeniul concurenței prin armonizarea acesteia cu Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.

18. Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sunt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale

Acțiune realizată integral în anul 2018. Prin Legea nr. 159 din 12.10.2018 privind modificarea unor acte legislative, au fost operate o serie de modificări la Codul contravențional, inclusiv completarea Codului cu un nou art. 3305 „Încălcarea legislației în domeniul concurenței”.

19. Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării

Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice

Parlamentul a adoptat Legea nr. 33/2020 pentru modificarea articolului 37 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Publicat : 20-03-2020 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 87-93, art. 128)

La articolul 37 alineatul (1¹) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184–187, art. 711), cu modificările ulterioare, după sintagma „Biroului Național de Statistică” se introduce textul „, , Consiliului Concurenței”.

20. Consultarea și informarea autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței

Pe parcursul anului 2020, în vederea consultării și informării părților interesate **Consiliul Concurenței** a organizat, 110 de evenimente (seminare, ședințe întreprinderi consultative și webinare), la care au participat peste 330 de persoane și au fost acumulate în cadrul webinarilor peste 8800 de vizualizări.

21. Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial

Institutul National al Justiției a raportat despre organizarea, la data de 15 septembrie 2017 a unui seminar cu genericul „Promovarea culturii concurențiale și ajutorului de stat în Republica Moldova”, la care au participat 51 de beneficiari, dintre care: 18 judecători, 29 de asistenți judiciari, 1 șef de secretariat și 3 angajați ai CSM.

Totodată, Institutul National al Justiției a informat că, deoarece judecătorii își selectează semestrial traseul de instruire și se înscriu on-line la activitățile de formare din Sistemul informațional al INJ, nu dispune de un mecanism de a obliga judecătorii să aleagă anumite evenimente de formare. Astfel, s-a adeverit riscul participării unui număr infim de judecători. La rândul său, tema dată, regăsită în documente strategice anterior, nu a prezentat un interes sporit din partea beneficiarilor INJ, iar Institutul a fost în imposibilitate de a continua traseul de formare continuă pe segmentul în cauză.

22. Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Educației Culturii și Cercetării**, în instituțiile de învățământ superior cursuri cu tematica privind

domeniul concurenței au fost realizate în 10 instituții în cadrul programelor cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” a fost studiată în următoarele universități:

1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”

2) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”

3) Universitatea de Stat a Moldovei, la specialitatea „Drept”, anul IV (25 persoane, disciplină opțională), ciclul I, licență

4) Universitatea Agrară de Stat din Moldova, la specialitatea „Drept”, anul IV, ciclul I, licență

5) Universitatea Tehnică a Moldovei, la specialitatea „Drept”, anul II, ciclul I, licență

6) Universitatea Liberă Internațională din Moldova, la specialitatea „Drept”, anul III, ciclul I, licență

7) Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, la specialitatea „Drept”, anul IV, ciclul I, licență

8) Universitatea Cooperatist –Comercială din Moldova, specialitatea „Drept”, anul IV, ciclul I, licență.

Totodată, la Universitatea de Stat „B.P. Hașdeu” din Cahul și Universitatea de Studii Europene din Moldova, tematica domeniului concurenței a fost inclusă în cursul „Dreptul afacerilor”.

23. Elaborarea și implementarea unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic

Ministerul Educației Culturii și Cercetării a comunicat că, în instituțiile de învățământ superior cursurile cu tematica privind domeniul concurenței au fost realizate în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” s-a studiat în următoarele universități:

1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”

2) Universitatea de Stat din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul în afaceri”

3) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”

4) Universitatea de Studii Europene din Moldova, la ciclul II, master la

programul „Economie și administrarea afacerilor”.

Adițional, la formarea profesională, studii de licență la specialitatea „Drept” au fost introduse în programul de studii următoarele cursuri/module: Dreptul concurenței, Dreptul concurenței și protecția consumatorului, Dreptul concurenței comerciale, Dreptul concurențial, Dreptul comunitar/drept concurențial, Dreptul protecției consumatorului, Protecția dreptului consumatorului etc. În cadrul programului de studii al specialității „Administrație publică” a fost introdus cursul din domeniul dreptului concurențial la Universitatea de Stat „B.P. Hașdeu” din Cahul, cu denumirea „Dreptul concurențial”, care a fost frecventat de 28 de studenți.

24. Organizarea emisiunilor radio/tv pe diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității

Pe parcursul perioadei de raportare, reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la 2 emisiuni tv (PRO TV și TV8), în cadrul cărora au abordat diverse subiecte din domeniul concurenței și publicității.

25. Difuzarea spoturilor cu caracter social în cadrul unei campanii de sensibilizare a societății civile privind cele mai importante aspecte din domeniul concurenței

Acțiune realizată integral în perioada 2017 -2019. Spoturile sociale cu caracter informativ, care promovează activitatea autorității și mecanismul de semnare a neregulilor au fost transmise, anual, spre difuzare la 22 de posturi TV naționale și locale.

26. Organizarea training-urilor, meselor rotunde (inclusiv, sub egida „Competition CaFE”), a conferințelor de presă cu actori de pe diferite piețe

Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 10 evenimente (6 seminare, 1 conferință și 3 webinare/conferințe on-line), cu participarea a circa 300 de actori pe diferite piețe și a acumulat peste 8800 de vizualizări în cadrul webinarilor/conferințelor on-line.

27. Organizarea și desfășurarea anuală a prezentării publice a raportului de activitate a Consiliului Concurenței

Raportul de activitate al Consiliului Concurenței a fost prezentat Parlamentului Republicii Moldova, prin scrisoarea nr. DCA -01/21-1052 din 25.05.2020 și publicat, ulterior, pe pagina web oficială a Parlamentului.

28. Promovarea instituirii Zilei Concurenței

Acțiune realizată integral în 2017. Prin Hotărârea Parlamentului nr. 16 din 15.02.2018 a fost instituită „Ziua Concurenței”, care va fi consemnată anual la 30

iunie.

29. Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat

Pe parcursul anului 2020, nu au fost identificate scheme de ajutor de stat existent noi, suplimentar la cele raportate în anul 2017.

30. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a raportat despre aprobarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurare de șomaj, care prevede măsuri de subvenționare – calificate ca ajutor de stat.

Astfel, în anul 2020 au fost acordate:

- 116 subvenții pentru angajatori, conform art. 36 din Legea nr. 105/2018, în rezultat 250 de șomeri angajați.
- 4 subvenții pentru angajatori, conform art. 38 din Legea nr. 105/2018, în rezultat 6 șomeri cu dezabilități angajați.

La rândul său, întru realizarea acțiunii date, **Consiliul Concurenței** a aliniat 2 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, politica de gestionare a fondurilor de subvenționare este elaborată, promovată și implementată de către autoritățile publice centrale responsabile. Ajustarea cadrului legislativ existent urmează a fi efectuat doar în baza propunerilor APC responsabile. În anul 2020 la Ministerul Finanțelor nu au parvenit propuneri de modificare esențială a cadrului legislativ existent în domeniul subvenționării.

Suplimentar se menționează că, Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr.16 din 10.04.2020 prevede subvenționarea cheltuielilor legate de achitarea indemnizației/salariului în cazul șomajului tehnic și/sau staționării, în perioada stării de urgență, după cum urmează.

a) 100% impozite salariale achitate (impozit pe venit, contribuții sociale și medicale achitate) aferente indemnizației/salariului acordat în cadrul șomajului tehnic și/sau staționării pentru agenții economici a căror activitate a fost sistată total sau parțial în conformitate cu deciziile Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și/sau dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale (de exemplu, activitatea unităților de comerț, agrement, recreere, sălilor de sport, centrelor sportive, bazinelor de înot, sălilor de fitness, teatrelor, cinematografelelor, sălilor de concerte);

b) 60% impozite salariale achitate (impozit pe venit, contribuții sociale și medicale achitate) aferente indemnizației/salariului acordat în cadrul șomajului tehnic și/sau staționării pentru agenții economici a căror activitate a fost sistată total sau parțial, dar fără a avea la bază deciziile Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și/sau dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale.

Modul de acordare a subvenției este stabilit prin Ordinul Viceprim-ministrului, Ministru al Finanțelor nr.58/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind subvenționarea întreprinderilor și organizațiilor necomerciale, rezidente ale Republicii Moldova, care au instituit șomaj tehnic și/sau staționare urmare a situației epidemiologice (COVID-19).

Totodată, evidențiem că Legea nr.69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative (care urmează a fi publicată în Monitorul Oficial) prevede prelungirea mecanismului de subvenționare a cheltuielilor legate de achitarea salariului/indemnizației în cazul șomajului tehnic sau staționării în perioada 16 mai – 30.06.2020.

Astfel, pe perioada 17 martie – 30 iunie 2020, întreprinderile și organizațiile necomerciale au dreptul la o subvenție de 100% din mărimea impozitelor salariale achitate aferente plăților pentru șomajul tehnic sau staționare, în cazul în care activitatea acestora a fost sistată prin dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale sau Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și 60% pentru toate celelalte cazuri.

31. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale

Ministerul Finanțelor a informat cu privire la următoarele, după cum urmează.

Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat și Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007 „Cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat”, prevăd că garanțiile de stat sunt emise doar în unele cazuri excepționale (art. 33).

Concomitent, conform Legii nr. 293/2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat „Prima Casă” a fost aprobat un alt mecanism de acordare a garanțiilor de către Ministerul Finanțelor. Astfel, în perioada martie 2018-aprilie 2020, în cadrul Programului de stat „Prima Casă” au fost emise 4274 garanții de stat în sumă totală de 1079,5 mil. lei.

Consiliul Concurenței a aliniat 2 scheme de ajutor existent acordat sub forma de

garanții de stat, garanții acordate de autorități/instituții publice și persoane asimilate autorităților publice, întreprinderi de stat/municipale și de către societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public.

32. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale

Ministerul Economiei și Infrastructurii a raportat despre Legea nr. 60/2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative, prin care a fost extins termenul de aplicare a garanției privind aplicarea impozitului unic datorat de către rezidenții parcului pentru tehnologia informației pentru o perioadă suplimentară de încă 4 ani (Legea nr 77/2016).

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, prin Hotărârea Guvernului nr.636/2019 a fost aprobat Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023. Obiectivul nr.4.9. al acestui plan vizează evaluarea eficacității facilităților existente și introducerea noilor tipuri de subvenții pentru stimularea dezvoltării sustenabile a economiei și creșterea veniturilor la buget (facilitățile trebuie să motiveze achitarea impozitelor și majorarea valorii adăugate).

Astfel, Ministerul Finanțelor planifică elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează măsurile de sprijin sub formă de facilități fiscale pe parcursul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale.

33. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului

Consiliul Concurenței a aliniat 4 scheme de ajutor existent acordat sub formă de reduceri la bunuri și servicii, 1 schemă de ajutor existent acordat sub formă de aplicarea cotei zero la dobânda pentru leasing, 2 scheme de ajutor existent acordat sub formă de granturi și 14 scheme de ajutor existent acordat sub formă de scutiri și/sau reduceri la plata impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii.

Conform informațiilor prezentate, Ministerul Finanțelor este la etapa de elaborare a unui proiect de lege axat pe armonizarea legislației în domeniul TVA din Republica Moldova la prevederile Directivelor UE. În contextul elaborării proiectului respectiv, Ministerul Finanțelor urmărește ajustarea cadrului normativ aferent domeniului fiscal la practicile europene.

34. Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire

35. *Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat*

Consiliul Concurenței a oferit suport la elaborarea actelor de atribuire de către autoritățile publice locale a serviciilor de interes economic general. În perioada de referință au fost aduse în concordanță cu prevederile stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat 8 acte de atribuire de către autoritățile publice locale a serviciilor de interes economic general (mun. Bălți, or. Rezina (r-nul Rezina), or. Leova (r-nul Leova), s. Floreni (r-nul Anenii Noi), s. Tartaul (r-nul Cantemir), com. Baurci și com. Cazaclia (UTA Gagauzia), com. Ișcălău (r-nul Fălești)).

Totodată, Plenul Consiliului Concurenței a adoptat, în acest sens, 8 decizii de autorizare a ajutorului de stat pentru prestarea serviciului de interes economic general.

36. *Completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de minimis*

Acțiune realizată integral în anul 2018. Prevederile corespunzătoare au fost incluse la art. 32 alin (2) din Legea nr. 100 /2017 (în vigoare din 12.07.2018).

37. *Conectarea furnizorilor de ajutor de stat la SIRASM*

Pe parcursul anului 2020 au fost eliberate 149 parole de acces. Astfel, la 31.12.2020 în sistem au fost înregistrați 1245 utilizatori.

Sumarul activităților realizate conform Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
1	Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, investite cu drepturi exclusive	Trimestrul II 2018	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de întreprinderi cu drepturi exclusive, identificate	<p>Realizat parțial 2020: Consiliul Concurenței realizează investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 privind identificarea și evaluarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, identificând 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive și 249 de întreprinderi municipale ce activează în regim de drepturi exclusive și pe piețe deschise concurenței. Pe parcursul anului 2020, în ședințele Plenului Consiliului Concurenței au fost prezentate 2 rapoarte: la data de 25.02.2020 - raportul în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general și la data de 17.12.2020 - raportul de investigație pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora. Conform informațiilor prezentate de <u>Ministerul Finanțelor</u>, la momentul actual,</p> <p>1) Serviciul Fiscal de Stat deține următoarele drepturi exclusive: - comercializarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special (HG nr. 294/1998); - confecționarea centralizată a sigiliilor de protecție pentru MCC (sigiliul furnizorului și sigiliul fiscal) (HG nr. 141/2019).</p> <p>2) I.P. „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” este investit cu următoarele drepturi exclusive: - fabricarea și comercializarea timbrelor de acciz pentru producția alcoolică (HG nr. 1481/2006); - comercializarea timbrelor de acciz pentru articolele din tutun (HG nr. 1427/2007); - fabricarea și comercializarea formularelor de declarații vamale în detaliu (HG nr. 294/1998); - fabricarea și comercializarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special către Serviciul Fiscal de Stat (HG nr. 294/1998); - servicii de administrator tehnico-tehnologic al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat (HG nr. 344/2009); - administrarea, menținerea, dezvoltarea și asigurarea funcționării Sistemului Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice al</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Ministerului Finanțelor; - administrarea, menținerea, dezvoltarea și asigurarea funcționării unității centrale de date a Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) (HG nr. 705/2018); - administrarea și asigurarea funcționării „Platformei pentru gestionarea asistenței externe” (AMP) (HG nr. 377/2018). Totodată, în domeniul activității cu metale prețioase și pietre prețioase atribuția de supraveghere a marcării de stat a fost delegată I.P. „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării”, prin Legea nr.282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase.</p> <p>Conform informației prezentate de <u>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale</u> serviciile de dializă au fost incluse în lista lucrărilor și serviciilor de interes public național, în vederea prestării serviciilor de dializă de înaltă calitate și crearea centrelor de dializă în Republica Moldova, potrivit pct. 3 din Hotărârea de Guvern nr. 1262/2018. (Beneficiar: S.R.L. „BB-Dializa”)</p> <p>Conform datelor oferite de <u>MADRM</u>, Institutul de Fitotehnie „Porumbeni” a oferit drepturi exclusive pentru SRL „Forever” la două grupe parentale de porumb.</p> <p>2019: Consiliul Concurenței realizează investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 privind identificarea și evaluarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, identificând 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive și 249 de întreprinderi municipale ce activează în regim de drepturi exclusive și pe piețe deschise concurenței. Totodată, întru identificarea cadrului juridic aferent domeniului drepturilor exclusive au fost realizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza compartimentelor legislației pe portalurile autorităților publice centrale și alte surse publice. - Selectarea, sistematizarea și analiza actelor legislative și normative pe domenii cheie din cadrul studiului util care reglementează activitatea întreprinderilor investite cu drepturi exclusive, pe categorii. - Identificarea și analiza Regulamentelor și Directivelor UE în domeniul drepturilor exclusive. - Identificarea reglementărilor referitor la stabilirea cadrului

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>pentru exercitarea drepturilor exclusive (durată, obligații, responsabilități, evidență contabilă separată etc.).</p> <p>În scopul determinării piețelor produsului și a piețelor relevante, au fost identificate studii și rapoarte aferente investigației utile. Totodată, acțiunile aferente identificării pieței produsului și pieței relevante, urmează a fi realizate ulterior recepționării informațiilor de la părți.</p> <p>Cu privire la identificarea participanților piețelor în care sunt instituite drepturi exclusive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la data de 30.09.2019 au fost remise solicitări de informații către 20 de entități, cu anexarea chestionarului, (circulara nr. AAP 08/180-2130 din 30.09.2019); - au fost acordate consultații telefonice entităților, în scopul perfectării răspunsurilor la solicitările remise. <p>2018: APC și APL, responsabile de această acțiune nu s-au implicat în acest proces.</p> <p>Consiliul Concurenței a identificat 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive, dar și pe piețe deschise concurenței și identificate 249 de întreprinderi ce prestează servicii exclusive, precum și activează pe piețe deschise concurenței.</p> <p>2017: APC și APL au identificat 0 entități.</p> <p>Consiliul Concurenței a identificat 49 de întreprinderi de stat și 263 de întreprinderi municipale, care dispun de drepturi exclusive.</p>
2	Evaluarea necesității delegării drepturilor exclusive existente	Trimestrul IV 2018	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de întreprinderi cu drepturi exclusive care dispun de studii de fundamentare	<p>Inițiat</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a elaborat Ghidul de evaluare a drepturilor exclusive</p>
3	Optimizarea sistemului de drepturi exclusive	Trimestrul II 2019	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de acte normative modificate privind stabilirea mecanismului de acordare a drepturilor exclusive	<p>Inițiat</p> <p>2017: A fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 582 din 17.08.1995 „Cu privire la reglementarea monopolurilor”.</p>
4	Monitorizarea sistemului de drepturi exclusive	Anii 2019 – 2020	APC, APL care au acordat	Rapoartele de monitorizare	<p>Neinițiat</p> <p><i>Va fi inițiată</i> după realizarea acțiunilor 1-3 ale Planului.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
			drepturi exclusive		
5	Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și conform angajamentelor asumate în Acordul de Asociere	Trimestrul I 2018	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control	Numărul de acte normative identificate care conțin clauze anticoncurențiale	<p>Realizat parțial 2020: Conform datelor oferite de <u>Ministerul Finanțelor</u>: Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 transpune Directiva 2013/34/UE din 26.06.2013. Legea privind auditul situațiilor financiare nr/271/2017 transpune Directiva 2006/43/CE din 17.05.2006. Prin Legea nr. 169/2018 pentru modificarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice a fost asigurată transpunerea la nivel național a Directivei 2014/24/UE din 26.02.2014. Legea privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, adoptată în lectură finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020 transpune Directiva 2014/25/UE din 26.02.2014.</p> <p>Întru ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale, <u>Consiliul Concurenței</u> realizează, la moment, 19 investigații utile de cunoaștere a pieței, fiind prezentate în ședințele Plenului 11 rapoarte intermediare. Totodată, în prezent, se sistematizează recomandările și propunerile Consiliului Concurenței emise asupra proiectelor de acte normative supuse avizării în perioada 2016-2018 și ca rezultat, vor fi formulate propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea eliminării barierelor de reglementare.</p> <p>2019: Conform informației prezentate de Banca Națională a Moldovei, urmare evaluării cadrului normativ care reglementează activitatea sectorului bancar și a unităților de schimb valutar, precum și a prestatorilor serviciilor de plată și a emitenților de monedă electronică s-a stabilit că cerințele prevăzute în actele normative ale BNM aferente acestor sectoare sunt conforme practicilor Uniunii Europene, comportă un caracter prudential adecvat, fără bariere anti- concurențiale, fapt ce elimină necesitatea intervenției în cadrul normativ existent. ANRE a continuat revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar de reglementare relevant, în special piața energiei electrice, piața gazelor natural și piața produselor petroliere.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Conform informației oferite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică urmează a fi aprobate, în termeni proximi, noile „Reguli ale pieței energiei electrice” și noul „Regulament privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică”, proiectele cărora au fost deja elaborate și supuse consultărilor publice.</p> <p>Totodată, întru ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale, Consiliul Concurenței realizează, la moment, 19 investigații utile de cunoaștere a pieței.</p> <p>În cadrul investigațiilor au fost realizate următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea cadrului juridic aferent domeniului pieței comercializării și serviciilor conexe - Determinarea pieței produselor și a pieței relevante - Identificarea participanților pieței și serviciilor conexe <p>În cadrul a 15 investigații utile de cunoaștere a pieței au fost expediate chestionare. Din diverse motive unele întreprinderi nu au prezentat informația în termen, motiv pentru care au fost expediate solicitări repetate întreprinderilor și se întreprind măsuri de obținere a informației neprezentate în termen sau a informației prezentate necorespunzător.</p> <p>La moment, 10 investigații utile se află la etapa sistematizării informației în urma analizei informațiilor recepționate de la întreprinderi, pentru 9 investigații utile au fost elaborate rapoarte intermediare, care urmează a fi discutate în Plenul Consiliului Concurenței, în cazul a 2 studii – rapoartele au fost discutate în cadrul ședințelor Plenului din 19.12.2019 și 24.01.2019.</p> <p>Concomitent, se sistematizează recomandările și propunerile Consiliului Concurenței emise asupra proiectelor de acte normative supuse avizării în perioada 2016-2018 și ca rezultat, vor fi formulate propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea eliminării barierelor de reglementare.</p> <p>2018: Acțiunea a fost raportată de către BNM și ANRE. Astfel, BNM a evaluat cadrul normativ care reglementează activitatea sectorului bancar și a unităților de schimb valutar, precum și a prestatorilor serviciilor de plată și a emitenților de monedă electronică. ANRE, la rândul său, pe parcursul anului 2018, a continuat revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar de reglementare relevant, în special: piața energiei electrice, piața gazelor naturale, piața produselor petroliere, dar și în privința drepturilor exclusive.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2017: Lipsa implicării APC și APL în procesul de evaluare a barierelor anticoncurențiale, cu excepția BNM și ANRE.</p> <p>BNM a realizat evaluarea cadrului normativ ce reglementează activitatea prestatorilor serviciilor de plată a emitenților de monedă electronică.</p> <p>ANRE a evaluat 7 acte normative de reglementare a pieței gazelor naturale și 6 acte normative de reglementare a pieței energiei electrice.</p> <p>Consiliul Concurenței a identificat probleme de ordin concurențial în mai multe sectoare: telecomunicații, transporturi, comerțul cu produse petroliere, asigurări, cercetare-dezvoltare, farmaceutic, piața primară a spațiilor locative, publicitate.</p> <p>De asemenea, au fost stabilite clauze anticoncurențiale în cadrul adoptării deciziilor privind taxele și impozite locale la cca. 400 de APL din țară.</p>
6	Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012 sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale	Trimestrul IV 2018	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control	Numărul de acte normative revizuite	<p>Realizat parțial</p> <p>2020:</p> <p>Ministerul Afacerilor Interne În scopul executării prevederilor art. 439 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), prin Hotărârea Guvernului nr. 387/2020 a fost modificată și completată Hotărârea Guvernului nr. 557/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ridicare, transportare, depozitare și restituire a mijloacelor de transport în cadrul procesului contravențional (<i>Titlu modificat prin HG387 din 17.06.20, MO 178-179 din 14.07.2020, art 607, în vigoare 14.08.2020</i>)</p> <p>Conform datelor oferite de Ministerul Finanțelor, cadrul normativ în domeniul fiscal și vamal se elaborează având la bază respectarea principiului de neutralitate a impunerii, ce presupune asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin, precum și a principiului de echitate fiscală, adică tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.</p> <p>Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a informat despre următoarele.</p> <p>Legea comunicațiilor electronice nr. 241 /2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 399-410. art.679) în special Capitolul VII „Identificarea și analiza piețelor relevante” precum și Regulamentul privind identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>furnizorilor de rețele și / sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 55 din 29.12.2008, modificat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 39 din 23.11.2018, au fost ajustate în anul 2018 și sunt în concordanță cu Legea concurenței nr. 183/2012. Lista piețelor relevante de rețele și/ sau servicii de comunicații electronice (o piață cu amănuntul și șase piețe cu ridicata) este definită prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 85 din 28.04.2009.</p> <p>În conformitate cu Programul de elaborare a actelor de reglementare ale ANRCETI pentru anul 2020, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 02 din 22 ianuarie 2020, ANRCETI a continuat iterația a V-a a analizelor de piață prin efectuarea analizei următoarelor piețe relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piața de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă (Piața 3). • Piața de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă (Piața 7). • Piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe (Piața 4). • Piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum (Piața 5). • Piața de furnizare cu ridicata a serviciilor de acces de înaltă calitate la puncte fixe (Piața 6). <p>Ca rezultat, au fost aprobate 26 de hotărâri a Consiliului de Administrație privind măsurile de reglementare preventivă a piețelor 3 și 7 prin care au fost menținute, modificate sau impuse obligațiile furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele în cauză. De asemenea, au fost aprobate încă 3 hotărâri a Consiliului de Administrație privind măsurile de reglementare preventivă pe piețele 4, 5 și 6 prin care au fost menținute, modificate sau retrase obligațiile furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele respective.</p> <p>Totodată, începând cu 01.07.2021, din Lista piețelor relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice din Anexa la Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 85 din 28.04.2009 va fi exclusă piața 6. Furnizarea cu ridicata a serviciilor de acces de înaltă calitate la puncte fixe.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Conform informațiilor prezentate de <u>Comisia Națională a Pieței Financiare</u>, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebankare pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni aferent implementării acesteia, începând cu 01.07.2020 va fi implementată liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto, care prevede libertatea asiguratorilor de a-și calcula în mod individual și independent primele de asigurare. În acest sens, CNPF a aprobat următoarele acte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr .15/6 din 15.04.2019 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr. 415 din 03.02.2020). - Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr.57/13 din 28.12.2018 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr. 14/1 din 27.03.2020). <p>Totodată, în ședința Parlamentului din 06.02.2020 a fost adoptată Legea nr 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative (publicată în Monitorul Oficial nr. 94-98 din 27.03.2020 (în vigoare din 27.09.2020)). Scopul legii prenotate este stabilirea cadrului legal privind constituirea, avizarea și funcționarea organismelor de plasament colectiv alternative, cerințele față de organizarea, licențierea și activitățile desfășurate de societățile de administrare a investițiilor, inclusiv obligațiile aferente gestionării organismelor de plasament colectiv cu capital de risc și cu investiții pe termen lung, precum și normele referitoare la depozitarea activelor organismelor de plasament colectiv alterative.</p> <p>În ședința Parlamentului din 20.11.2020 a fost adoptată Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative alternative (publicată în Monitorul Oficial nr. 344-351 art. 227 din 18.12.2020 (în vigoare din 18.06.2021)). Legea prenotată transpune prevederile Directivei (UE) 2016/2341 din 14.12.2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) și are drept scop reformarea și ajustarea cadrului legal existent în domeniul fondurilor de pensii la bunele practici internaționale, scopul fiind instruirea unei piețe interne pentru acumularea și oferirea de pensii facultative, administrate în mod privat, capitalizate, care să servească surse pentru completarea veniturilor provenite din sistemele publice de pensii, în condiții de siguranță și de tratament echitabil pentru participanții corespunzători.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p><u>Autoritatea Aeronautică Civilă</u> a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil, printre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 870 din 09.12.2020 „Pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat”. - Hotărârea Guvernului nr. 737 din 07.10.2020 „Pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele administrative referitoare la anumite categorii de aerodromuri” - Legea nr. 118 din 09.07.2020 „Privind răspunderea civilă și cerințele de asigurare a operatorilor aerieni și operatorilor de aeronave”. - Hotărârea Guvernului nr.641 din 17.12.2019 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind menținerea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea întreprinderilor și a personalului cu atribuții în domeniu”. - Proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor administrative și tehnice referitoare la personalul navigant din aviația civilă”. <p>Conform informațiilor prezentate de <u>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică</u> pe parcursul trimestrului II, 2020, de către Consiliul de Administrație (CA) al ANRE a fost aprobat un act normativ de reglementare, care are ca obiectiv consolidarea concurenței între participanții pieței energiei electrice.</p> <p>Astfel, prin Hotărârea CA al ANRE nr. 126/2020 din 14.05.2020 a fost aprobat Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică. Actul normativ respectiv reprezintă o redacție nouă, actualizată a Regulamentului privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică de către consumatorii eligibili, aprobat prin Hotărâre CA al ANRE nr.534 din 20.11.2013 (deocamdată în vigoare), în condițiile în care în prezent toți consumatorii de energie electrică sunt eligibili, având dreptul de a alege furnizorul dorit de energie electrica. Prin Regulamentul nou aprobat, au fost eliminate toate barierele existente în calea schimbării furnizorului, fiind instituită o procedură clară, eficientă, cu obligații exhaustive pentru</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>întreprinderile energetice implicate în proces și are ca scop facilitarea exercitării acestui drept de către consumatori.</p> <p>2019: Conform informației prezentate de Banca Națională a Moldovei în vederea îmbunătățirii accesului la resursele financiare din sectorul nebanca (pct.11, subp.5 din Programul național), au fost aprobate modificări la Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronica, prin care a fost asigurat dreptul entităților nebanca licențiate pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată, să ofere împrumuturi legate de serviciile de plată doar în baza licenței de prestare a serviciilor de plată menționate în art.4 alin.(1) pct.4 și 5 din Legea nr. 114/2012 și acordate conform prevederilor legii menționate. În acest sens, prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.158 din 05 iunie 2019 a fost aprobat Regulamentul cu privire la activitatea de creditare a prestatorilor de servicii de plata nebanca.</p> <p>Suplimentar au menționat că, BNM reieșind din competențele sale legale, contribuie în permanență la dezvoltarea unui sector financiar puternic și competitiv, bazat pe principiile pieței. În acest sens, BNM depune eforturi considerabile pentru a îmbunătăți cadrul de reglementare și supraveghere a entităților pe care le licențiază, prin neadmiterea unor reglementări cu potențial de restricționare a concurenței și prin promovarea celor menite să protejeze integritatea sectorului financiar, dar și drepturile consumatorilor, aplicând consecvent cele mai bune standarde și practici internaționale corespunzătoare.</p> <p>Conform informației prezentate de Comisia Națională a Pieței Financiare, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale, urmare a modificărilor operate prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule (nr.239/2015) a fost stabilit termenul 01 iulie 2019 pentru liberalizarea tarifelor la asigurările obligatorii de răspundere civilă auto în conformitate cu actele normative ale CNPF, având drept scop asigurarea unui echilibru rezonabil între costurile și beneficiile asiguratorilor din prestarea serviciilor de asigurare obligatorie auto internă și externă, respectând obiectivul de protecție a consumatorilor și neadmiterea unor riscuri potențiale care pot genera efecte negative asupra sectorului de asigurări per ansamblu.</p> <p>Totodată, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebanca pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni aferent implementării acesteia, CNPF a aprobat cadrul normativ pentru</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto.</p> <p>Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil, printre care:</p> <p>Hotărârea Guvernului nr. 134/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian</p> <p>Hotărârea Guvernului nr. 468/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție</p> <p>De asemenea, în anul 2019, a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 831/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedurile administrative referitoare la operațiunile aeriene</p> <p>Conform informației oferite de ANRE a fost continuată revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar aplicabil piețelor energeticii (inițiată în anul 2017) cu aprobarea a 17 acte noi de reglementare.</p> <p>Autoritatea Aeronautică Civilă cu drepturi de autoritate administrativă de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile a continuat, pe parcursul anului 2019, ajustarea legislației naționale în domeniul aviației civile standardelor europene și dezvoltării concurenței loiale în ramură. Astfel, Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil.</p> <p>Iulie 2019: Conform datelor prezentate de CNPF au fost operate modificări și completări la cadrul normativ pentru liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii auto.</p> <p>BNM a reiterat poziția prezentată anterior - că nu este necesară ajustarea cadrului normativ, având în vedere lipsa barierelor anticoncurențiale.</p> <p>Conform informației oferite de ANRE, tarifele reglementate pentru serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice sunt aprobate în baza Metodologiilor tarifare aprobate de Consiliul de administrație al ANRE și publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>Modalități similare de aprobare a prețurilor și a tarifelor reglementate se aplică și în sectorul gazelor naturale.</p> <p>În anul 2018, cantitatea de energie electrică livrată consumatorilor finali în baza contractelor negociate cu furnizorul ales a constituit aproximativ 3,24% din cantitatea totală de energie electrică furnizată</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>consumatorilor finali.</p> <p>2018: Rezultatele implementării acestei acțiuni au fost prezentate de ANRE, CNPF și ANRCETI, care au raportat un șir de acțiuni realizate și de modificări operate la legislație, în vederea ajustării cadrului normativ de reglementare sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale.</p> <p>Totodată, BNM a stabilit că nu este necesară ajustarea cadrului normativ, având în vedere lipsa barierelor anticoncurențiale.</p> <p>2017: ANRE – aprobarea a 8 acte normative noi, precum și revizuirea unor acte normative existente; elaborarea a 14 proiecte de acte din domeniul gazelor și energiei electrice.</p> <p>CNPF pledează pentru un calendar regândit de adaptare a liberalizării la evoluția macro - și microeconomică.</p>
7	Deetatizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat	Anii 2017–2020	Ministerul Economiei, Agenția Proprietății Publice, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective	Numărul de întreprinderi deetatizate sau restructurate	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: <u>Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat despre faptul că în conformitate cu prevederile pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.806/2018 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, întreprinderile de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public - privat, au fost transmise în administrarea Agenției Proprietății Publice. Astfel, deetatizarea și restructurarea întreprinderilor menționate intră în sarcina APP.</u></p> <p><u>Conform datelor oferite de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării</u> Prin Hotărârea Guvernului RM nr. 5/2019 cu privire la organizarea și funcționarea unor instituții publice teatrale și concertistice au fost reorganizate prin transformare 14 întreprinderi de stat, iar prin Hotărârea Guvernului nr. 279/2018 cu privire la reorganizarea unor persoane juridice a fost reorganizată Întreprinderea de Stat „Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert” prin fuziunea (absorbția) Societății pe Acțiuni „Cercul din Chișinău”</p> <p><u>Ministerul Apărării al Republicii Moldova a informat despre următoarele.</u> Hotărârea Guvernului nr. 698/2018 „Cu privire la Instituția publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Naționale” prevedea reorganizarea a 2 Întreprinderi de Stat, după cum urmează: „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională” - prin transformare, în Instituția publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale” și Întreprinderea de Stat „Combinatul de deservire socială” prin fuziune (absorbție) cu Instituția Publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale”, funcția de fondator al căreia va fi exercitată, în numele statului, de către Ministerul Apărării.</p> <p>La momentul raportării, procesul de reorganizare încă nu era finalizat.</p> <p><u>Agencia Relatii Funciare și Cadastru</u> a raportat despre restructurarea următoarelor întreprinderi de stat în care Agenția exercită funcția de fondator:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Î.S. Cadastru, prin fuziune (absorbție) cu Instituția publică „Agenția Servicii Publice”, aprobat prin HG nr. 314/2017 - Î.S. „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” și Î.S. „Protecția Solurilor și Îmbunătățirii Funciare”, au fost transmise Agenției Proprietății Publice, aprobat prin HG nr. 806/2018, în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin HG NR. 901/2015. - Î.S. „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” și Î.S. „Protecția Solurilor și Îmbunătățirii Funciare”, prin transferare Agenției Proprietății Publice, aprobat prin HG nr. 806/2018. <p><u>Ministerul Finanelor</u> a informat despre următoarele.</p> <p>Conform Hotărârii Guvernului nr. 125/2018 „Cu privire la Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe””, Întreprinderea de Stat „Fintehinform” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”.</p> <p>Conform Hotărârii Guvernului 112/2019 „Cu privire la Instituția publică „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării””, Întreprinderea de Stat „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării de pe lângă Ministerul Finanelor” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Camera de Stat pentru</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Supravegherea Marcării”.</p> <p>Întreprinderile de stat al cărui fondator a fost <u>Ministerul Afacerilor Interne</u> au trecut în subordinea Agenției Proprietății Publice (conform Hotărârii Guvernului nr. 902/2017, cu privire la organizarea și funcționarea APP). La momentul raportării, MAI avea calitate de fondator doar la Întreprinderea de Stat Servicii Pază a MAI.</p> <p>Conform datelor oferite de <u>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale</u>, prin Hotărârea Guvernului nr. 22/2019, Întreprinderea de Stat „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, iar calitatea de fondator este exercitată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.</p> <p>Conform informației prezentate de <u>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene</u>, Î.S. „Direcția Deservire pentru Corpul Diplomatic”, creată prin Hotărârea Guvernului nr. 534 din 03.08.1995, a fost inclusă, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 902 din 06.11.2017, în lista întreprinderilor de stat aflate în subordinea Agenției Proprietate Publică.</p> <p>În anul 2020 a fost inițiată procedura de reorganizare a Întreprinderii de Stat „Serviciul Deservire al Corpului Diplomatic” în instituție publică din subordinea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene prin înaintarea proiectului Hotărârii de Guvern.</p> <p>2019: Conform datelor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii și Agenția Proprietății Publice, în perioada 2018-2019, a fost privatizat pachetul de acțiuni ale statului din S.A. ”Tutun-CTC”.</p> <p>În condițiile art. 541 al Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice și Hotărârea Guvernului nr. 51/2019, a fost asigurată achiziționarea și deținatizarea acțiunilor nou-emise, în număr de 3173751 acțiuni din B.C. ”Moldindconbank” S.A.</p> <p>La inițiativa autorităților publice centrale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • au fost reorganizate 9 întreprinderi de stat în instituții publice; • a fost inițiată procedura de reorganizare la 24 de întreprinderi

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>de stat și o societate pe acțiuni. Au fost radiate din oficiu 85 de întreprinderi de stat în temeiul Hotărârii Guvernului nr.212/2019. A fost inițiată procedura de dizolvare la o întreprindere de stat și de radiere din oficiu la 127 de întreprinderi de stat. Cancelaria de Stat a informat despre reorganizarea a 9 entități. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a raportat despre reorganizarea, prin transformare, a Întreprinderii de Stat „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” în Instituția publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, iar calitatea de fondator este exercitată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (Hotărârea Guvernului nr. 22/2019 privind constituirea Instituției publice „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, abrogarea și modificarea unor acte normative). Agenția Relații Funciare și Cadastru a elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la reorganizarea Întreprinderii de Stat „Institutul de Geodezie, Prospectiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD” în care Agenția Relații Funciare și Cadastru exercită funcția de fondator.</p> <p>Iulie 2019: Conform datelor oferite de AAP și MEI, pe parcursul perioadei 2018-2019, sunt în proces de reorganizare 9 întreprinderi de stat, privatizate 7 întreprinderi de stat. Totodată, a fost inițiată procedura de reorganizare la 24 de întreprinderi de stat și o societate pe acțiuni și a fost inițiată procedura de dizolvare la o întreprindere de stat și de radiere din oficiu la 212 întreprinderi de stat. Astfel, au fost aprobate Ordinul MEI nr.385 din 02.08.2018 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni privind implementarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. ”Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2018-2021 și Ordinul MEI nr.443 din 07.09.2018 cu privire la instituirea Grupului de lucru pentru supravegherea realizării Planului de acțiuni privind implementarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. ”Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2018-2021.</p> <p>2018: Conform datelor oferite de Cancelaria de Stat, Ministerul Apărării și APP, pe parcursul anului au fost reorganizate 14 întreprinderi de stat și privatizate 7 întreprinderi de stat. Agenția Relații Funciare și Cadastru și Cancelaria de Stat au raportat transmiterea către alte autorități a întreprinderilor (3) în care exercitau funcția de fondator.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2017: Au fost privatizate 3 întreprinderi de stat și pachetele de acțiuni a 10 societăți pe acțiuni, reorganizate 7 întreprinderi de stat și 2 societăți pe acțiuni.</p>
8	Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora	Anii 2018–2019	Ministerul Finanțelor, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective	Numărul de acte normative modificate și completate	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: <u>Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a informat despre modificarea și completarea a două acte normative (Contractul de acordare a subsidiilor nr. 3 în 25.03.2019 pentru semestrul I și nr. 3 din 19.11.2019 pentru semestrul II, a ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor,,).</u></p> <p>2019: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a raportat cu privire la modificarea și completarea a 2 acte normative (Contractul de acordare a subsidiilor nr. 3 din 19.11.2019) pentru sem. II, a ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”). Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, responsabilitatea primară privind armonizarea cadrului normativ în sensul optimizării susținerii preferențiale din partea statului a întreprinderilor de stat și municipale revine autorităților care au calitatea de fondator al acestora. Ministerul Finanțelor, ca autoritate fiscală centrală a statului, va analiza și va da o apreciere tuturor inițiativelor care urmează a fi formulate și promovate de autorități, în funcție de domeniile de care sunt responsabile.</p> <p>2018: A raportat doar o singură autoritate - Ministerul Apărării. Conform datelor prezentate nu s-au acordat întreprinderilor de stat și nici Instituției Publice „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale" careva finanțări din sursele bugetare ale Ministerului.</p>
9	Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)	Trimestrul II 2019	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței	Legea privind achizițiile publice în sectorul utilităților, aprobată; transpunerea directivelor 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE, 92/13/CEE și	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: <u>Conform datelor oferite de Ministerul Finanțelor proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, prin care se asigură transpunerea la nivel național a Directivei 2014/25/UE, a fost elaborat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703/2019, și adoptat în lectură finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020 (Legea Nr. 74 din 21.05.2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale)</u> <u>Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat cu privire la</u></p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
				2006/111/CE în Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402/2002	<p>următoarele: Pentru liberalizarea pieței serviciilor poștale și, armonizarea legislației naționale cu legislația UE și excluderea barierelor concurențiale, a fost aprobată Legea nr.41/2020 pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016 (Monitorul Oficial nr.101 din 07.04.2020, art.165). Proiectul transpune 2 directive UE (Directiva 2002/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 iunie 2002 de modificare a Directivei 97/67/CE privind continuarea deschiderii spre concurență a serviciilor poștale ale Comunității și Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 de modificare a Directivei 97/67/CE privind realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale comunitare).</p> <p>Consiliul Concurenței desfășoară 3 investigații utile:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Investigația utilă privind producerea și comercializarea energiei electrice, în cadrul căreia, au fost identificați participanții pieței producerii și comercializării energiei electrice. 2. Investigația utilă pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general). 3. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe. <p>Totodată, pe parcursul anului 2020 au fost autorizate 9 ajutoare de stat acordate întreprinderilor ce prestează servicii publice de interes economic general.</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru liberalizarea pieței serviciilor poștale și pentru respectarea angajamentelor internaționale de a apropia treptat legislația națională de legislația UE și excluderea barierelor concurențiale a fost elaborat și promovat proiectul legii de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr.36/2016, care transpune Directivele 2002/39/CE și 2008/6/CE de modificare a Directivei 97/67/CE. Proiectul legii a fost aprobat în ședința Guvernului din 19.11.2019 (Hotărârea Guvernului nr.564/2019) și adoptat de Parlament în prima lectură la data de 20.12.2019. Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>ANRE a concluzionat că, piața energiei electrice poate fi considerată efectiv deschisă către o concurență reală, toți consumatorii fiind eligibili cu dreptul încheierii contractelor de furnizare a energiei electrice cu furnizorul ales.</p> <p>Totodată, la Consiliul Concurenței se află în desfășurare 3 investigații utile:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Investigația utilă privind producerea și comercializarea energiei electrice, în cadrul căreia, au fost identificați participanții pieței producerii și comercializării energiei electrice. 2. Investigația utilă pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general). 3. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe, actualmente, se află la etapa sistematizării informației în urma analizei informațiilor recepționate de la întreprinderi. <p>Realizarea recomandărilor care vor fi stabilite va avea ca finalitate, inclusiv instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)</p> <p>Totodată, întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a avizat 14 proiecte de acte normative pe diverse piețe de utilitate publică.</p> <p>Iulie 2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, până în luna noiembrie 2019 urmează a fi elaborat și prezentat Guvernului proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE.</p> <p>Conform informațiilor prezentate de MEI, începând cu anul 2017, Ministerul, anual, pune la dispoziția operatorilor <i>Instrucțiunea privind achiziționarea anuală a energiei electrice</i> (Ordinul MEI nr. 20 din 29.01.2019) - de identificare a celor mai sigure și avantajoase economic, surse de energie electrică, precum și desfășurarea unor licitații competitive, respectându-se principiile de transparență, nediscriminare și publicitate amplă.</p> <p>Prin modificarea <i>Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, aduse prin Legea nr.34/2018</i>, au fost introduse toate elementele imperative de asigurare a competitivității pe segmentul regenerabilelor, în special cele aferente procedurilor de licitații,</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>organizate în vederea identificării celor mai competitive oferte de producere a energiei electrice din surse regenerabile (fiind transpuse prevederile Directivei nr.2009/28/CE și principiile Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020.</p> <p>Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, transpune parțial Directiva 2014/23/UE.</p> <p>Legea nr. 169/2018 pentru modificarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, transpune Directiva 2014/24/UE.</p> <p>De asemenea, MEI a elaborat și a remis spre avizare Consiliului Concurenței (scr. Cancelariei de Stat nr. 18-23-2362 din 18.04.2019) proiectul de lege de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016, pentru a transpune Directivele 2002/39/CE și 2008/6/CE de modificare a Directivei 97/67/CE, necesar pentru a liberaliza piața serviciilor poștale și pentru asumarea angajamentelor internaționale de a apropia treptat legislația națională de legislația UE, pentru excluderea barierelor concurențiale. Proiectul de lege a fost avizat pozitiv de către autoritățile publice și părțile interesate și remis pentru expertiza anticorupție.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații privind instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică în sectoarele: transport public, furnizare - apă potabilă și canalizare, energetică etc.</p> <p>Totodată, ANSA a informat despre faptul că agenții economici care prestează SIEG în cadrul Agenției sunt selectați conform principiilor concurențiale.</p> <p>2017: Ministerul Finanțelor a inițiat elaborarea proiectului de lege privind modificarea și completarea Legii privind achizițiile publice în scopul transpunerii directivelor europene respective din domeniul utilităților publice.</p>
10	Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile	Trimestrul III 2018	Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor`	Cadrul legal privind concesiunile, armonizat și aprobat de către Parlament; regulamente elaborate, aprobate	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: Conform informațiilor prezentate de <u>Ministerul Finanțelor</u> Legea nr.121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii transpune parțial Directiva 2014/23/UE din 26.02.2014, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2017/2366 al Comisiei din 18.12.2017.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
				de Guvern	<p>2018: A fost aprobată Legea nr.121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.</p> <p>Conform informației prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii Legea nr. 121/2018 a fost elaborată și promovată cu scopul armonizării cadrului legislativ național la acquis-ul UE, în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova circumscrise în Acordul privind instituirea Zonei de Liber Schimb, Aprofundat și Cuprinzător.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a avizat proiectul legii privind concesiunile de lucrări și servicii, înaintând mai multe propuneri de excludere a neconcordanțelor între proiectul de lege privind concesiunile de lucrări și servicii și prevederile directivelor UE privind concesiunile.</p>
11	Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE	Trimestrul IV 2019	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei	Raportul privind analiza oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice, elaborat; cadrul legal în domeniu completat și ajustat la cele mai bune practici internaționale	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: Ministerul Economiei și Infrastructurii a raportat cu privire la elaborarea proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat (număr unic 59/1/MEI/2018), aprobat prin Hotărâre de Guvern nr. 351/2020 din 10.06.2020. Conform datelor oferite de Ministerul Finanțelor, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, prin care se asigură transpunerea la nivel național a Directivei 2014/25/UE, a fost elaborat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703/2019, și adoptat în lectură finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020 (Legea Nr. 74 din 21.05.2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale)</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii, Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, la art.8 alin.(7) lit.r), prevede că Consiliul de administrație asigură transparența procedurilor de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor destinate acoperirii necesităților de producere și asigurării bazei tehnico-materiale, precum și aprobă, în cazul întreprinderilor de stat, regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor. Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat se aprobă de către Guvern.</p> <p>Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p><i>SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019.</i></p> <p>2018:A fost adoptată prin Legea nr. 169 din 26.07.2018 Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice (M.O. al R.M., 321-332/527, 24.08.2018), transpune Directiva 2014/24/UE. La momentul raportării, se analiza oportunitatea elaborării unui proiect de lege privind transpunerea directivei Uniunii Europene 2014/25/UE separat de Legea nr.131/2015.</p>
12	Implementarea sistemului <i>e-achiziții</i> în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice	Trimestrul II 2018	Agenția Achiziții Publice	Proceduri de achiziții modificate pentru asigurarea unui nivel mai înalt de concurență; platforma electronică funcțională pentru identificarea acordurilor anticoncurențiale	<p>Realizat</p> <p>2020: Ministerul Finanțelor a informat după cum urmează. Pentru implementarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) au fost aprobate o serie de acte normative. Totodată, se menționează că, la momentul raportării se afla în derulare proiectul de asistență tehnică al Uniunii Europene privind analiza și dezvoltarea sistemului de achiziții electronice în Republica Moldova al cărui scop constă în dezvoltarea sistemului electronic de achiziții publice în Republica Moldova. În cadrul proiectului, până la finele anului curent, urmează a fi elaborat un sistem cu funcționalități depline, care va asigura o derulare transparentă, cu un nivel concurențial maxim, a procesului de achiziții publice, la toate etapele acestuia.</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, în vederea identificării acordurilor anticoncurențiale, a fost realizată conexiunea sistemului de achiziții electronice MTender cu platforma guvernamentală de schimb de date și interoperabilitate MConnect, care este utilizată în vederea accesării informației privind conducătorii și fondatorii operatorului economic. Actualmente, sunt în proces de elaborare instrumentele de identificare a unor posibile acorduri anticoncurențiale prin analiza datelor participantului la procedura de achiziție cu datele disponibile în cadrul platformei MConnect. Nivelul de transparență înalt permite vizualizarea de publicul larg, atât a informației privind toți participanții la procedura de achiziții publice, cât și nemijlocit a ofertelor depuse. Astfel, posibilele cazuri de acorduri anticoncurențiale pot fi identificate nu numai la nivel de autoritate publică, dar și la nivel de societate civilă și publicul larg.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Iulie 2019: Sistemul de achiziții publice electronice (e-Achiziții) se află în proces de modernizare.</p> <p>Pe parcursul semestrului I, 2019 a fost asigurată:</p> <ul style="list-style-type: none"> - administrarea infrastructurii tehnologice a sistemului MTender în cadrul platformei tehnologice guvernamentale comune MCloud; - monitorizarea funcționării și accesibilității sistemului; - integrarea sistemului MTender cu platforma Guvernamentală de Interoperabilitate MConnect; - evaluarea nivelului de dezvoltare a funcționalităților curente a sistemului; - organizarea interacțiunii între platformele electronice de achiziții și dezvoltatorul sistemului MTender; - testarea funcționalităților platformelor electronice de achiziții și a portalului mtender.gov.md, în vederea confirmării deficiențelor raportate de către autoritățile contractante; - consultarea autorităților contractante în vederea utilizării sistemului MTender pentru organizarea procedurilor de achiziții și depășirea dificultăților întâmpinate; - participarea la seminarele de instruire organizate de platformele electronice de achiziții. <p>2018: Pentru implementarea pe scară națională a unui sistem electronic de achiziții a fost elaborat și aprobat, prin Hotărârea Guvernului nr. 705 din 11.07.2018, Conceptul tehnic al Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender). Începând cu 01.10.2018, odată cu intrarea în vigoare a amendamentelor la Legea 131/2015 privind achizițiile publice, a fost stabilit modul de reglementare a achizițiilor publice utilizând sistemul electronic online, accesibil prin internet la o adresă dedicată, folosit pentru aplicarea prin mijloace electronice a proceselor de achiziții publice, precum și pentru publicarea invitațiilor/anunțurilor la nivel național, depunerea și evaluarea ofertelor, atribuirea, semnarea cu semnătură electronică a contractelor de achiziții publice.</p> <p>Pentru implementarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) au fost aprobate 5 acte normative.</p> <p>2017: A fost inițiată elaborarea de către AGEPI a unui nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor. Aspectele privind importul paralel de bunuri să poată fi introdus în circuitul economic, nu au fost abordate</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					de AGEPI în proiectul de lege.
13	Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept	Trimestrul IV 2017	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Cadrul normativ să nu periclitaze plasarea pe piață a produselor la importul paralel permis	<p>Inițiat 2020: Procedura de promovare a proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor, urmează a fi inițiată repetat. Totodată, în contextul perfecționării mecanismului de protecție a mărcilor și urmare modificării și completării cadrului normativ în domeniul de referință, la momentul actual, legislația privind protecția mărcilor conține prevederile regulatorii necesare asigurării respectării principiilor trasate conform acțiunii respective.</p> <p>2019: Procedura de promovare a proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor, urmează a fi inițiată repetat.</p> <p>Iulie 2019: Conform informație prezentate de AGEPI, proiectul de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor urmează a fi remi, repetat, spre avizare în condițiile legale aplicabile, reieșind din faptul că nu a fost posibilă promovarea acestuia în contextul expirării la data de 30.11.2018 a mandatului Parlamentului Republicii Moldova.</p> <p>2018: A fost elaborat un nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor care, în conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative. Conform informației oferite de AGEPI, proiectul urma a fi expedit Guvernului Republicii Moldova pentru aprobare.</p> <p>2017: A fost inițiată elaborarea de către AGEPI a unui nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor. Aspectele privind importul paralel de bunuri să poată fi introdus în circuitul economic, nu au fost abordate de AGEPI în proiectul de lege.</p>
14	Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în	Trimestrul IV 2017	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Modificările și completările operate la Legea nr.139/ 2010 privind dreptul de	<p>Inițiat 2020: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010, este la etapa dezbaterilor publice (fiind restituit de către Parlament în luna iunie 2019 pentru reluarea procedurilor regulamentare de coordonare).</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă			autor și drepturile conexe	<p>În prezent, AGEPI lucrează la definitivarea proiectului având în vedere propunerile parvenite din partea utilizatorilor, reprezentanților organizațiilor de gestiune colectivă, precum și opiniile altor părți interesate. După finalizarea consultărilor publice și definitivarea proiectului, acesta urmează a fi promovat, conform procedurilor legale.</p> <p>2019: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010, exclus anterior din procedura legislativă, a fost restituit și urmează a fi promovat repetat, conform procedurilor legale. În acest sens, AGEPI a demarat o serie de ședințe de lucru, a discutat proiectul, atât în cadrul reuniunii Comitetului de Asociere RM-UE, din 04.10.2019, cât și cu reprezentanții Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, urmare a solicitării suportului UE, a fost primită confirmarea disponibilității UE de a acorda suport prin intermediul instrumentului TAIEX.</p> <p>În prezent, AGEPI lucrează la definitivarea proiectului având în vedere propunerile parvenite din partea utilizatorilor, reprezentanților organizațiilor de gestiune colectivă, precum și opiniile altor părți interesate, inclusiv comentariile parvenite din partea Comisiei Europene. După finalizarea consultărilor publice și definitivarea proiectului, acesta urmează a fi promovat, conform procedurilor legale.</p> <p>Iulie 2019: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010 a fost exclus din procedura legislativă, în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3, emisă la 20.06.2019 de către Președintele Parlamentului, deoarece a devenit nul conform prevederilor art. 47 alin (12) și (14) din Regulamentul Parlamentului.</p> <p>Astfel, prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 31-16-3736 din 27.06.2019, proiectul legii a fost restituit și urmează a fi promovat repetat, conform procedurilor legale.</p> <p>2018: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010 a fost elaborat și supus consultărilor publice. Proiectul legii a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 671 din 11.07.2018, fiind înregistrat în Parlament cu nr. 257 din 13.07.2018.</p> <p>2017: Modificările și completările operate la Legea nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe au fost inițiate de AGEPI, prin elaborarea proiectului de lege, supunerea consultărilor publice și avizarea de către autoritățile de resort.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
15	Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative privind reglementarea mediului de afaceri	Permanent	Consiliul Concurenței, autoritățile publice inițiatore de proiecte de acte normative	Numărul de avize aprobate anual de către Consiliul Concurenței	<p>Realizat 2020: Plenul Consiliului Concurenței a emis 112 avize la proiectele de acte normative dintre care 26 cu potențial impact asupra mediului concurențial și ajutor de stat, asupra cărora au fost formulate propuneri și recomandări, 7 din ele fiind luate în considerare. Aceste acte normative au vizat domeniile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bancar; - preparatelor și produselor din carne; - pensiilor facultative; - achizițiilor publice a utilităților publice; - achizițiilor publice a dispozitivelor medicale; - achizițiilor publice de lucrări; - transportului rutier; - piața produselor petroliere; - piața gazelor naturale; - piața serviciilor de audit a companiilor de asigurări etc. <p>Totodată, au fost avizate și proiecte de modificare a Legii concurenței.</p> <p>2019: Plenul Consiliului Concurenței a emis 106 avize la proiectele de acte normative dintre care 20 cu potențial impact asupra mediului concurențial și ajutor de stat, asupra cărora au fost formulate propuneri și recomandări, 16 din ele fiind luate în considerare.</p> <p>Aceste acte normative au vizat domeniile ce au vizat domeniile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - achiziția dispozitivelor medicale de diagnosticare <i>in vitro</i> și materiale utilizate în hemotransfuzie; - achizițiilor în sectoarele energiei, apei, serviciilor poștale; - achizițiilor publice; - asigurărilor; - parteneriatului public privat - pensiilor facultative; - piața energiei electrice și a gazelor naturale; - publicitatea băuturilor alcoolice - serviciilor financiar - bancare; - serviciilor turistice; - serviciului de pază; - serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare; - subvenționării în agricultură;

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>– transmiterea dreptului exclusiv asupra invenției etc. De asemenea, la această acțiune au raportat doar MADRM, BNM, CNPF, ARFC și ANRE.</p> <p>Iulie 2019: În vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, Consiliul Concurenței a avizat 44 de proiecte de acte normative, dintre care, la 24 au fost prezentate propuneri și recomandări de respectare a cadrului normativ din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității. Totodată, ținem să menționăm că în procesul de monitorizare a paginilor web oficiale a autorităților publice centrale de specialitate, au fost identificate și avizate 2 proiecte de acte normative cu un posibil impact anticoncurențial, care nu au fost prezentate de autori pentru avizare.</p> <p>2018: În vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, Consiliul Concurenței, pe parcursul anului 2018, a avizat 120 de proiecte de acte normative, dintre care: 77 au fost prezentate cu propuneri și recomandări de respectare a cadrului normativ din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în vederea asigurării concurenței.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a aprobat 45 de avize la diferite proiecte de acte normative, în vederea excluderii clauzelor anticoncurențiale.</p>
16	Modificarea Codului penal pentru a excepta aplicarea prevederilor legii penale față de angajații și fondatorii întreprinderilor care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limita realizării politicii de clemență, prevăzută de Legea concurenței nr.183/2012	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției, Consiliul Concurenței	Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 modificat în corespundere cu Legea concurenței nr.183/2012	<p>Realizat</p> <p>2018: Proiectul de lege privind modificarea Codului penal, în vederea exceptării aplicării prevederilor legii penale față de persoanele care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limitele realizării politicii de clemență, conform prevederilor Legii concurenței. Proiectul de lege privind modificarea Codului penal a fost aprobat de Parlament prin Legea nr. 179 din 26.07.2018 și a intrat în vigoare la data publicării.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a elaborat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Ministerul Justiției a comasat propunerile Consiliului Concurenței de modificare a Codului penal cu un alt proiect amplu de lege ce vizează modificarea mai multor acte legislative elaborate în scopul îmbunătățirii substanțiale a climatului investițional. Proiectul a fost transmis Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru promovare.</p>
17	Modificarea legislației	Trimestrul	Consiliul	Modificările	Inițiat

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale	IV 2018	Concurenței	operate la cadrul legal-normativ existent	<p>2020: Propunerile de modificare a Legii concurenței ce vizează implementarea mecanismului informatorilor de concurență, urmează a fi incluse în proiectului de modificare a legislației naționale în domeniul concurenței prin armonizarea acesteia cu Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.</p> <p>2019: Proiectul de lege privind modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale, prezentat Ministerului Economiei și Infrastructurii, prin scrisoarea nr. DJ-02/414-1846 din 06.08.2019, pentru inițierea proiectului actului normativ și prezentarea acestuia spre examinare Guvernului. La data de 09.10.2019, prin scrisoarea nr. 06/2-6679, Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat despre „lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea/promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii”.</p> <p>2018: Consiliul Concurenței a elaborat un proiect de lege care a fost prezentat, pentru discuții, în Plenul Consiliului Concurenței și supus consultațiilor publice. Varianta definitivată a proiectului urmează a fi aprobată de Plenul Consiliului Concurenței și transmisă Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru promovare.</p> <p>2017: A fost studiată experiența altor țări din UE în domeniul implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale.</p>
18	Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sînt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției, Consiliul Concurenței	Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 modificat	<p>Realizat</p> <p>2018: Prin Legea nr. 159 din 12.10.2018 privind modificarea unor acte legislative, au fost operate o serie de modificări la Codul contravențional, inclusiv completarea Codului cu un nou art. 3305 „Încălcarea legislației în domeniul concurenței”. Aceste modificări au ca scop asigurarea aplicării eficiente a Legii concurenței, în partea ce se referă la atragerea la răspundere a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale pentru încălcarea Legii concurenței.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2017: Prevederile respective au fost incluse în Hotărârea Guvernului nr. 415, aprobată pe 11.05.2018 și înregistrată în Parlament la 17.05.2018 cu nr. 155.</p>
19	Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției	Acte normative adoptate	<p>Realizat</p> <p>2020: Parlamentul a adoptat Legea nr. 33/2020 pentru modificarea articolului 37 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Publicat : 20-03-2020 în Monitorul Oficial Nr. 87-93 art. 128) <i>La articolul 37 alineatul (1¹) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184–187, art. 711), cu modificările ulterioare, după sintagma „Biroului Național de Statistică” se introduce textul „ , Consiliului Concurenței”.</i></p> <p>2019: Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea art. 37 alin. (11) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali a fost aprobat în cadrul ședinței de Guvern din 05.02.2020 și urmează a fi adoptată în Parlament.</p> <p>Totodată, ASP a reiterat poziția sa în ce privește obligativitatea notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor de concentrare economică la organul înregistrării de stat, expusă în scrisoarea nr.01/3076 din 06.06.2019, expediată Ministerului Justiției.</p> <p>Iulie 2019: Întru realizarea acestei acțiuni pe parcursul anului 2019, atât Ministerul Justiției și Agenția Servicii Publice, cât și Consiliul Concurenței au elaborat mai multe proiecte de acte normative. Acestea însă nu au fost acceptate de autoritățile implicate și nu au fost remise pentru promovare. Astfel, urmează a fi identificate noi soluții de realizare a acțiunii date.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni pe parcursul anului 2018, atât Ministerul Justiției, cât și Agenția Servicii Publice au elaborat mai multe proiecte de acte normative. Acestea însă nu au fost acceptate de autoritățile implicate și nu au fost remise pentru promovare. Astfel, pentru anul 2019 urmează a fi identificate noi soluții de realizare a acțiunii date.</p>
20	Consultarea și informarea	Permanent	Consiliul	Numărul de	Realizat

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței		Concurenței	consultări, numărul de beneficiari	<p>2020: Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 110 de evenimente (seminare, ședințe întreprinderi consultative și webinare) la care au participat peste 330 de persoane și au fost acumulate în cazul webinarilor peste 8800 de vizualizări.</p> <p>2019: Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 146 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat 1725 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>Iulie 2019: Pe parcursul perioadei de raportare, Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 80 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat 812 persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>2018: Pe parcursul perioadei de raportare, Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 161 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat circa 800 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>2017: Informarea mediului de afaceri a APC și APL privind rigorile legislației concurențiale și a ajutorului de stat a fost asigurată în cadrul a 223 de evenimente organizate la care au participat cca. 2000 de persoane.</p>
21	Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial	Trimestrul IV 2017	Institutul Național al Justiției	Numărul de judecători instruiți, numărul de judecători specializați în domeniul concurenței	<p>Realizat</p> <p>2020: Institutul Național al Justiției a raportat despre organizarea, la data de 15 septembrie 2017 a unui seminar cu genericul „Promovarea culturii concurențiale și ajutorului de stat în Republica Moldova”, la care au participat 51 de beneficiari, dintre care: 18 judecători, 29 de asistenți judiciari, 1 șef de secretariat și 3 angajați ai CSM.</p> <p>2019: În scopul aprofundării cunoștințelor de aplicare a legislației concurențiale combinând partea teoretică și cea practică, prin</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>exemplificarea exhaustivă a legislației concurențiale, Consiliul Concurenței al Republicii Moldova, în colaborare cu Consiliul Concurenței din România, cu suportul RoAid (Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare), au organizat un seminar de instruire în domeniul concurenței destinat judecătorilor specializați în contencios administrativ și angajaților Consiliului.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței cu suport Băncii Mondiale a elaborat un material informativ pentru judecătorii implicați în soluționarea cazurilor civile în materie de concurență și ajutor de stat.</p> <p>Au fost organizate 4 sesiuni de informare în domeniul concurenței pentru un număr de 120 de judecători, cu participarea judecătorilor și experților în domeniul concurenței din Republica Moldova și din România.</p>
22	Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței	Trimestrul IV 2017	Ministerul Educației, Consiliul Concurenței, instituțiile de învățământ superior	Minimum 10 instituții de învățământ superior	<p>Realizat</p> <p>2020: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, în instituțiile de învățământ superior cursuri cu tematica privind domeniul concurenței au fost realizate în 10 instituții în cadrul programelor cu profil economic și juridic.</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării la formarea profesională, studii de licență la „Drept” au fost introduse în programul de studii asemenea cursuri/module: Dreptul concurenței, Dreptul concurenței și protecția consumatorului, Dreptul concurenței comerciale, Dreptul concurențial, Dreptul comunitar/drept concurențial, Dreptul protecției consumatorului, Protecția dreptului consumatorului etc. În cadrul programului de studii al specialității „Administrație publică” a fost introdus cursul „Dreptul concurențial” la Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, care a fost frecventat de 28 de studenți.</p> <p>Iulie 2019: Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a solicitat instituțiilor de învățământ superior să întreprindă măsurile necesare de elaborare și implementare, cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul specialităților din domeniul științelor economice, drept și administrație publică a cursurilor/modulelor din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale.</p> <p>În urma acestor acțiuni, în 15 instituții de învățământ superior, din totalul de 29, au fost introduse cursuri/module din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>În cele 15 instituții de învățământ superior, unde au fost introduse cursuri/module din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale, sunt implementate 22 de cursuri/module la aproximativ 33 de specialități din domeniul științelor economice, drept și administrație publică, fiind frecventate de 2526 de studenți.</p> <p>2017: Cursurile în domeniul concurenței se realizează în 10 instituții de învățământ superior în cadrul programelor cu profil economic și juridic.</p>
23	Elaborarea și implementarea unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic	Trimestrul III 2018	Ministerul Educației, instituțiile de învățământ superior	Numărul de instituții de învățământ superior ce implementează programul de studii de master	<p>Realizat</p> <p>2020: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, în instituțiile de învățământ superior cursuri cu tematica privind domeniul concurenței au fost realizate în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” s-a studiat în următoarele universități:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”. 2) Universitatea de Stat din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul în afaceri”. 3) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”. 4) Universitatea de Studii Europene din Moldova, la ciclul II, master la programul „Economie și administrarea afacerilor”. <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, în instituțiile de învățământ superior cursuri cu tematica privind domeniul concurenței se realizează în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” se studiază în următoarele universități:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”. 2) Universitatea de Stat din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul în afaceri”. 3) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”. 4) Universitatea de Studii Europene din Moldova, la ciclul II, master la programul „Economie și administrarea afacerilor”. <p>2018: Conform informațiilor raportate de Ministerul Educației, Culturii</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					și Cercetării, în instituțiile de învățământ superior cursuri cu tematica privind domeniul concurenței se realizează în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic.
24	Organizarea emisiunilor radio/tv pe diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității	Semestrial	Consiliul Concurenței	Numărul de emisiuni desfășurate	<p>Realizat</p> <p>2020: Pe parcursul perioadei de raportare, reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la 2 emisiuni tv (PRO TV și TV8), în cadrul cărora au abordat diverse subiecte din domeniul concurenței și publicității.</p> <p>2019:Pe parcursul perioadei de raportare, un reprezentant al Consiliului Concurenței a participat la o emisiune tv, în cadrul căreia a abordat diverse subiecte din domeniul ajutorului de stat.</p> <p>2018: Pe parcursul perioadei de raportare, reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la 3 emisiuni tv /radio, în cadrul cărora au abordat diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității.</p> <p>2017:Reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la o emisiune radio pentru compania de radio televiziune din UTA Găgăuzia și o emisiune TV.</p>
25	Difuzarea spoturilor cu caracter social în cadrul unei campanii de sensibilizare a societății civile privind cele mai importante aspecte din domeniul concurenței	Trimestrul IV 2019	Consiliul Concurenței	Numărul de spoturi difuzate	<p>Realizat</p> <p>2019: Au fost difuzate 2 spoturi care au primit aprobarea și susținerea Consiliului Audiovizualului (Decizia nr. 9/29 din 15.02.2019). Au fost remise 22 de scrisori privind difuzarea spoturilor la 22 posturi tv locale și naționale.</p> <p>2018 : Au fost difuzate 2 spoturi care au primit aprobarea și susținerea Consiliului Coordonator al Audiovizualului (Decizia nr. 6/31 din 5 martie 2018). Au fost remise 46 de scrisori privind difuzarea spoturilor la 23 posturi tv locale și naționale.</p> <p>2017: A fost elaborat un spot social cu caracter informativ, care promovează activitatea autorității și mecanismul de semnare a neregulilor. Spotul a fost transmis spre difuzare la 22 de posturi TV naționale și locale.</p>
26	Organizarea trainingurilor, meselor rotunde (inclusiv sub	Permanent	Consiliul Concurenței	Numărul de evenimente publice organizate,	<p>Realizat</p> <p>2020: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	egida „Competition CaFÉ”), a conferințelor de presă cu actori de pe diferite piețe			numărul de participanți	<p>10 evenimente (6 seminare, 1 conferință și 3 webinare/conferințe online), cu participarea a circa 300 de actori pe diferite piețe și a acumulat peste 8800 de vizualizări în cazul webinarilor /conferințelor online.</p> <p>2019: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 22 de evenimente (17 seminare și 5 conferințe), cu participarea a circa 1414 de actori pe diferite piețe.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 14 evenimente (10 seminare, 3 conferințe, 1 conferință de presă) cu participarea a circa 475 de actori de pe diferite piețe.</p> <p>2017: Pe parcursul perioadei de raportare au fost organizate 34 de evenimente, inclusiv 16 „Competition CaFÉ”, cu participarea a peste 900 de actori pe diferite piețe, reprezentanți ai autorităților publice, judecătorești etc.</p>
27	Organizarea și desfășurarea anuală a prezentării publice a raportului de activitate a Consiliului Concurenței	Anual	Consiliul Concurenței	Numărul de participanți	<p>Realizat</p> <p>2020: Raportul de activitate al Consiliului Concurenței a fost prezentat Parlamentului Republicii Moldova prin scrisoarea nr. DCA -01/21-1052 din 25.05.2020 și publicat ulterior pe pagina web oficială a Parlamentului.</p> <p>2019: Raportul de activitate al Consiliului Concurenței a fost prezentat în ședința Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova din 24.07.2019. Ședința a avut un caracter public fiind difuzată în direct de către companiile: PRIVESC.EU și REALITATEALIVE.MD.</p> <p>2018: Raportul de activitate al Consiliului Concurenței, pentru anul 2017, a fost prezentat public în cadrul conferinței de presă din 05.06.2018. Evenimentul a întrunit reprezentanți ai posturilor tv cu acoperire locală și națională .</p> <p>2017: Va fi realizată în luna iunie 2018, ulterior prezentării Parlamentului a raportului de activitate.</p>
28	Promovarea instituirii Zilei Concurenței	Trimestrul IV 2017	Consiliul Concurenței	Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 modificată	<p>Realizat</p> <p>2017: Prin Hotărârea Parlamentului nr. 16 din 15.02.2018 a fost instituită „Ziua Concurenței”, care va fi consemnată anual la 30 iunie.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
29	Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	Trimestrul IV 2019	APC, APL inițitoare de ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Numărul de scheme de ajutor de stat identificate	Realizat 2017: Au fost raportate 173 de scheme de ajutor de stat existent.
30	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții	Trimestrul IV 2019	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	Realizat parțial 2020: Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a raportat despre aprobarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurare de șomaj, care prevede măsuri de subvenționare – calificate ajutor de stat. Consiliul Concurenței a aliniat 2 scheme de ajutor existent acordat sub forma de subvenții. 2019: Au fost aliniate 4 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții. 2017: Au fost aliniate 3 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.
31	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale	Trimestrul IV 2019	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	Realizat parțial 2020: Ministerul Finanțelor informat cu privire la următoarele: Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat și Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007 „Cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat”, prevăd că, garanțiile de stat sunt emise doar în unele cazuri excepționale (art. 33). Totodată, conform Legii nr. 293/2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat „Prima Casă” a fost aprobat un alt mecanism de acordare a garanțiilor de către Ministerul Finanțelor. Astfel, în perioada martie 2018-aprilie 2020, în cadrul Programului de stat „Prima Casă” au fost emise 4274 garanții de stat în sumă totală de 1079,5 mil. lei.

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Consiliul Concurenței a aliniat 2 scheme de ajutor existent acordat sub forma de garanții de stat, garanții acordate de autorități/instituții publice și persoane asimilate autorităților publice, întreprinderi de stat/municipale și de către societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public</p> <p>2019 Au fost aliniate 2 scheme de ajutor existent ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale</p>
32	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale	Trimestrul II 2020	Ministerul Finanțelor, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: Ministerul Economiei și Infrastructurii a raportat despre Legea nr. 60/2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative, prin care a fost extins termenul de aplicare a garanției privind aplicarea impozitului unic datorat de către rezidenții parcului pentru tehnologia informației pentru o perioadă suplimentară de încă 4 ani (Legea nr 77/2016).</p> <p>Ministerul Finanțelor a informat despre Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.636/2019 cuprinde obiectivul nr.4.9. ce vizează evaluarea eficacității facilităților existente și introducerea noilor tipuri de subvenții pentru stimularea dezvoltării sustenabile a economiei și creșterea veniturilor la buget (facilitățile trebuie să motiveze achitarea impozitelor și majorarea valorii adăugate). Astfel, conform informațiilor prezentate Ministerul Finanțelor planifică elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează măsurile de sprijin sub formă de facilități fiscale pe parcursul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale.</p> <p>2019: Au fost aliniate 7 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p> <p>2018: Au fost aliniate 14 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p> <p>2017: Au fost aliniate 16 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
33	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului	Trimestrul IV 2020	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizat parțial 2020: Consiliul Concurenței a aliniat 4 scheme de ajutor existent acordat sub forma de reduceri la bunuri și servicii, 1 schemă de ajutor existent acordat sub forma de aplicarea cotei zero la dobânda pentru leasing, 2 scheme de ajutor existent acordat sub forma de granturi și 14 scheme de ajutor existent acordat sub forma de scutiri și/sau reduceri la plata impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii.</p> <p>Ministerul Finanțelor este la etapa de elaborare a unui proiect de lege axat pe armonizarea legislației în domeniul TVA din Republica Moldova la prevederile Directivelor UE. Astfel, în contextul elaborării proiectului respectiv, Ministerul Finanțelor urmărește ajustarea cadrului normativ aferent domeniului fiscal la practicile europene.</p> <p>2019: Au fost alinate 5 scheme de ajutor existent acordat sub formă de reduceri la bunuri și servicii, 2 scheme de ajutor de stat sub formă de împrumuturi cu dobânzi preferențiale și 1 schemă sub formă de renunțare la venituri de pe urma resurselor de stat acordate preferențial, 3 scheme sub formă de alocare a mijloacelor financiare, 22 scheme sub formă de scutiri la plata impozitului și 1 schemă în domeniul eficienței energeticii.</p>
34	Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire	Trimestrul III 2017	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței	Numărul de acte normative modificate	<p>Realizată parțial 2020: Consiliul Concurenței a oferit suport la elaborarea actelor de atribuire de către autoritățile publice locale a serviciilor de interes economic general. În perioada de referință au fost aduse în concordanță cu prevederile stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat 8 acte de atribuire de către autoritățile publice locale a serviciilor de interes economic general (mun. Bălți, or. Rezina (r-nul Rezina), or. Leova (r-nul Leova), s. Floreni (r-nul Anenii Noi), s. Tartaul (r-nul Cantemir), com. Baurci și com. Cazaclia (UTA Gagauzia), com. Ișcălău (r-nul Fălești)).</p>
35	Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul	Trimestrul III 2017	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței	Numărul de SIEG prestate în baza actelor de atribuire	<p>Totodată, Plenul Consiliului Concurenței a adoptat 8 decizii de autorizare a ajutorului de stat pentru prestarea serviciului de interes economic general.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	ajutorului de stat				<p>2019: Conform informației deținute, pentru 40 de întreprinderi (37 - întreprinderi municipale, 3 - societăți pe acțiuni), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat. Astfel, 34 de autorități publice locale au implementat acțiunile respective: 1) raioane: Consiliul Raional Sângerei, 2) mun.: Chișinău, Bălți, Hâncești, Comrat; 3) or.: Ștefan Vodă, Telenești, Ialoveni, Cantemir, Călărași, Nisporeni, Ocnîța, Costești (r-nul Rîșcani), Rezina; 4) comune și sate: Rogojeni, Sămășcani (r-nul Șoldănești); Cărpineni, Bozieni, Mingir, Ciuciuleni (r-nul Hîncești), Cristești, Iurcenii (r-nul Nisporeni); Ruseștii - Noi, Răzeni (r-nul Ialoveni); Boghenii Noi, Chirileni (r-nul Ungheni); Sireți (r-nul Strășeni); Chetrosu (r-nul Anenii - Noi); Corjeuți (r-nul Briceni); Doroțcaia, Ustia (r-nul Dubăsari); s. Șaptebani (r-nul Rîșcani); s. Măgdăcești (r-nul Criuleni); s. Tomai (UTA Găgăuzia).</p> <p>2018: Plenul Consiliului Concurenței a autorizat 6 măsuri de sprijin care au fost acordate pentru prestarea serviciului de interes economic general, în special serviciului poștal universal (1 notificare) și serviciul public de alimentare.</p> <p>2017: Pentru 29 de întreprinderi (26 Î.M., 3 S.A.), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire. Astfel, 27 de autorități publice locale au implementat acțiunile respective. 6 APL (din 4 orașe și 2 din municipii), delegarea serviciului de interes economic general a fost atribuită prin licitații publice pentru 8 întreprinderi.</p>
36	Completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de minimis	Trimestrul II 2020	Consiliul Concurenței, Ministerul Economiei	Actele normative modificate	<p>Realizat înainte de termen</p> <p>2018: Prevederile corespunzătoare au fost incluse la art. 32 alin (2) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 (în vigoare din 12.07.2018).</p>
37	Conectarea furnizorilor de ajutor de stat la SIA RAS	Permanent	APC, APL care acordă ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Numărul de furnizori care utilizează SIA RAS	<p>Realizat</p> <p>2020: Au fost eliberate 149 parole de acces. Astfel, la 31.12.2020 în sistem au fost înregistrați 1245 utilizatori.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2019: Au fost eliberate 180 parole de acces pentru utilizatorii SIA RAS. Astfel, la 31.12.2019 în sistem au fost înregistrați 881 de furnizori de ajutor de stat.</p> <p>2018: A fost acordat acces pentru 143 de furnizori de ajutor de stat, astfel încât - 875 de furnizori de ajutor de stat au fost conectați.</p> <p>2017: La SIRASM au fost conectați 10 APC și 203 de APL. La începutul anului 2018 numărul total de furnizori conectați la SIRASM a constituit 802.</p>